ԺԲ. ՏԱՐԻ 3343 (Ն. Տ.) 18 ԱՊՐԻԼ 1895 6 ԱՊՐԻԼ 1895 23 ՇԷՎՎԱԼ 1312 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ՆԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌وك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արծաթ 150
» » Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանք 56
» » Վեցամսեայ » 28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ 50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՄԵՐ ԲԺԻՇԿՆԵՐԸ

Տօքթ. Տաղաւարեան կը հրատարակէ Մ—ի-ի վերջին կամ նորագոյն թիւին մէջ,—94 Նոյեմբերի թիւն որ այնքան ուշ աշխարհ եկաւ.. 95 Մարտին,—Ֆրանսայի, կամ յօդուածագրին բառով՝ «Ֆրանսիոյ» հայ ուսանողութեան ցանկը։ Առաջին անգամն է, կարծեմ, որ կը ձեռնարկուի այսպիսի աշխատութեան մը որ իր մասնաւոր շահեկանութիւնն ունի. անոր մէջ կը տեսնենք՝ կէս դարէ ի վեր Բարիզի բժշկական ու իրաւաբանական համալսարաններուն, ինչպէս նաեւ անոնց յարակից կամ ուրիշ ճիւղերու վերաբերող վարժարաններու մէջ ուսած ազգակիցներու անուններ, իրենց շրջանաւարտութեան թուականներով ու ծննդավայրին յիշատակութեամբ։ Եթէ Գերմանիա, Անգլիա, Իտալիա, Զուիցերիա և ուրիշ կրթական երկիրներու մէջ ուսած բժիշկներ կամ փաստաբաններ ալ ձեռնարկէին պատրաստելու համանման վիճակագրութիւններ, անոնց ամբողջութիւնը կարեւոր արձանագրութիւն մը պիտի կազմէր՝ օտար երկիրներու հայ ուսանողութեան պատմութիւնն ամփոփող։

Նոյն իսկ այս հակիրճ ցանկը, որուն սխալներու ուղղութիւնն և թերութեանց ամբողջացումը կը խնդրէ զայն պատրաստող երիտասարդ բժիշկը գնահատելի համեստութեամբ մը, իր անուններու և թուականներու ցամաք շարքին մէջ կարի պերճախօս է։

Անելով միայն բժշկական մասը, անոր մէջ կը հանդիպինք անուններու որոնք հանրային ու անհատական կեանքի ամբողջ շրջան մը կը պատկերացնեն. «Տօքթ. Նահապետ Ռուսինեան. 1849» —ու կը յիշենք բազմահմուտ բժիշկը որ իր կեանքին ու աշխատութեան մեծագոյն մասը նուիրեց գրականութեան ու հանրային գործունէութեան։ «Տօքթ. Մարգար Յովհաննէս Բեաժիքեան, 1861»—և աչքերնուս առջեւ կ'ուրուագծուի ժպտուն ու խոհուն դէմքը ողբացեալ բժշկին որ գիտցած էր իր անձին վրայ պատկերացնել գիտութիւնը ու մարդասիրութիւնը իրենց ամենէն համերաշխ առումովը ըմբռնելու և գործադրելու իտէալը։ «Տօքթ. Տիգրան Փէշտիմալճեան, 1867» որուն դեռ նոր գոցուած գերեզմանին առջեւ պէտք եղածին չափ ի վեր չհանուեցաւ իր բոլոր արժանիքը։ Եւ ուրիշներ, միջա մեռածներէն, որոնք իրենց ժամանակին համար թողած են անուն մը որքան ճարտար բժշկի նոյնքան ազնիւ մարդու. Տօքթ. Գրիգոր Մոզեան, 1853—Տօքթ. Միքայէլ Ռափայէլեան, 1862—Տօքթ. Միհրան Արծրունի, 1872։ Ասոնց քով, ուրիշներ՝ նուազ ծանօթ, կամ անծանօթ մնացած, համեմատաբար քիչ թըւով, որոնք կը գրաւեն իրենց անշուք անկիւնը։ Թուականներու անողոքութիւնը միեւնոյն ցանկին մէջ իրար խառնած է այս բոլորը, կենդանի մնացածներուն հետ, հայ բժշկութեան մեծամեծ նահապետէն սկսեալ մինչեւ կրտսերագոյնները, որոնք իրենց հմտութեամբ, տաղանդով ու յամառ աշխատութեամբ կոչուած գրաւել հետզհետէ հիներուն տեղը որ կը դատարկուի։

Եթէ հարկ է որ ամեն վիճակագրութիւն խորհրդածութեան մը նիւթ մատակարարէ, հայ բժիշկներու ցանկը, իր այս մասնակի ձեւին մէջ իսկ, մէկէ աւելի մտածումներ կը ներշնչէ։

Անցեալին ու ներկային բաղդատութիւնը կը բերէ այն մեզի, 1843էն մինչեւ 1893ի միջեւ անցած տարիներուն բաղդատութիւնը. և այդ երկու թուականներուն մէջ ալ կը տեսնենք՝ այդ գերազանցապէս գիտական ու գերազանցապէս մարդասիրական արուեստին բարձր կոչումը ըմբռնողներուն դասակարգը, և դասակարգն անոնց որոնք ուզելով իբր արհեստ մը շահագործել զայն, անշնչան մնացած են ու կը մնան։ Ընդհանուր վիճակագրութեան մը պէտք կայ ճշդելու համար այս բաղդատութիւնը. բայց հայ բժշկական մարմինն իր ամբողջութեանը մէջ դիտելով, կրնանք սա համոզումը գոյացնել թէ մեր ժամանակակից բժիշկները կարող են շատ աւելին ըլլալ քան իրենց նախորդները։ Հիմակ ունինք ստուար խումբ մը երիտասարդ բժիշկներու, որոնք այնքան կանուխ համբաւ մը կը ստանան, որոնք ուսած են գիտութեան վերջին կատարելագործութիւնները և իրենց արուեստին առօրեայ կիրառութեամբ ուսումնասիրողներ կը հանդիսանան մտքային կեանքի, որոնցմէ ոմանք նոյնքան ճարտար են նշդրակը գործածելու որքան գրիչը, և մարմնական ցաւի մը սաստկութիւնը չափելու առեն հոգեկան ցաւերու ալ խորութիւնը չափելու կը հետամտին։

Քանիներ կան այս վերջիններէն. հոս է որ համեմատութիւնը կը նեղնայ, և մտածող բժիշկը հազուագիւտ կը դառնայ։ Գիտութիւնը գիտութեան համար սիրել, ու ոչ միայն հիւանդներուն՝ այլ առողջներուն ալ օգտակար ըլլալու աշխատիլ. բժշկութիւնը իր ամենէն լայն առումովը ըմբռնել, ու անոր մէջ գտնել գեղեցիկ ասպարէզ մը հանրութեան օգտակար ըլլալու, ահա ինչ որ փափագելի է տեսնել մեր շուրջը։ Հայ բժշկական մարմինը որ ամեն բնածին կարողութիւններով օժտուած է, որքան աւելի շատ հասցունէ իր ծոցէն այսպիսի անդամներ՝ այնքան աւելի կ'արժանանայ յարգանքի ու համակրանքի. պէտք կա՛յ յիշելու անուններն անոնց որոնք բժշկական հատորներով կամ յօդուածներով ծանօթացած են արդէն ու կը ծանօթանան, կամ անոնց որոնք իրենցմէ սպասուած անձնուէր ծառայութիւնները չեն զլանար հանրային պաշտօններու մասնակցութեամբ. ինչքա՛ն քիչ տեղ պիտի բռնէր այդպիսի յիշատակութիւն մը, և ինչ մեծ թիւ մը գումարը պիտի մնար։

Ամեն անգամ որ բժշկական ընկերութեան շաբաթական նիստերու ատենագրութիւնները կը կարդանք, հայ բժիշկներու բացակայութիւնը աչքի կը զարնէ. օրուան հետաքրքրութիւններու, բժշկական հարցերու վրայ կարծիք յայտնողները, վիճաբանողները օտար բժիշկներն են մեծ մասամբ. հազիւ երեք կամ չորս հայ բժիշկներ մնացած են որոնք կը շարունակեն կանոնաւորապէս հետեւիլ այդ ժողովներուն, ու շատ անգամ ընդդիմախօսութիւններ կ'ընեն որոնք՝ հակառակ իրենց դէմ փոխուած մեծամասնութեան՝ վճռական ձայն կ'ունենան։ Անցեալին մէջ աւելի շատ էր այսպիսիներուն թիւը և բժշկական ժողովը մերիններէն ալ ունեցած է ատենապետներ որոնք այնքան յարգուած են. կարելի չէ՞ր նորերուն՝ պահել այս աւանդութիւնները։ Եւ այդ միջազգային աշխատութիւններուն միացունելով մեզի յատուկ աշխատութիւններ, մասնաւորապէս գրական երկեր՝ բնական, առողջապահական, ուսումնասիրական, այդ ճիւղերուն մէջ ալ Կ. Պոլսոյ հայ բժշկութեան ընծայել նոյն տեղը զոր այնքան արժանաւոր կերպով կը գրաւէ իր օտար արուեստակիցներուն քով բժշկական արուեստին մէջ ունեցած մեծ ճարտարութեամբը։ Տ. Ա.

ԼՈՆՏՈՆԻ ԿԻՆԸ

Լոնտոնի բարձր դասակարգի կնոջ մը՝ Լէյնտզէրի դքսուհւոյն մահուան առթիւ, որ իր արտակարգ գեղեցկութեան ու ազնուական ձիրքերուն շնորհիւ ընդհանուր համակրութիւն կը վայելէր ո՛չ միայն իր դասակարգին, այլեւ ժողովրդեան մէջ, «Լոնտոնի կինը» տիպարը նկարագրող քրոնիկէ մը կը քաղենք քանի մը շահեկան մասեր.

Իր ժամանակին ու իր դասակարգին բոլոր անգլուհիներուն պէս, մանկամարդ անգլուհին արհեստ մը ընտրած էր իրեն։ Քանդակագործ էր, չէ թէ իբրեւ զբօսանք և քմահաճոյք շարժելով հիւրեւնը, այլ քաջ արհեստաւորի մը ճշդութեամբը ամեն օր աշխատելով։ Անգլիոյ մէջ ազնուական կին մը կը չկնի այն անգործութենէն որուն մէջ հաճոյք կը գտան Բարիզի ազնուական կիները. անպատճառ կուղէ «բան մը ընել» և ոմանք զարմանալի կերպով յաջողած են։ Լէտի Քլիֆֆորտ անցեալ տարի արտօնագիր ստացաւ իբրեւ նաւապետ երկար ուղեւորութեանց, շատ լուրջ և շատ փայլուն քննութիւններէ յետոյ. 350 թօնօ տարողութեամբ զբօսանաւ մը ունի որով կը նաւարկէ Մանշի մէջ. այս միջոցին, հակառակ չինեւ-ճարոնական պատերազմին, նաւագներ կը ժողվէ յածուածակի մը համար որով Ծայրագոյն-Արեւելք պիտի երթայ։ Լէտի Ֆլօրէնս Տիքզի ասպատան մը կը յանձնէ, կը մասնակցի բոլոր ձիարշաւներուն, ամեն ձիական ցուցահանդէսներուն, շուներ կը մեծցունէ որսի համար և բուսաբանական ընկերութեանց կը նախագահէ։

Սուդերլանտ դքսուհին գրականութիւն ընել փորձած է առանց մեծ յաջողութեան և ամենէն աւելի նշանաւոր կը հանդիսանայ իր հրապարակախօսութեանց մէջ ընդդէմ ալքոլականութեան։ Լէտի Հէնրի Սըմըրզէթ նոյնպէս անխոնջ քարոզիչ մըն է. 1894 տարւոյն մէջ 115 գումարումներու և 27 քարոզութեանց ներկայ գտնուեր է. 8655 անգլիական մղոն տեղ քալեր է։ Ուրիշ շատեր կը զբաղին կանոնաւոր աշխատութեամբ։

Իրաւ է որ Լէյնտզէր դքսուհին իբրեւ քանդակագործ ու փորագրիչ հակառակ իր ջանադրութեան՝ յարգանքի յաջողութիւն մը միայն ունեցաւ։ Բայց իր ոչ մէկ մրցակցուհին գերազանցեց զինքը։ Փաստն պէտք է գիտնալ թէ անգլիացի կնոջ գործունէութիւնը շատ քիչ անգամ գերագոյն աստիճանին կը հասցունէ զինքը։ Անըմբռնելի բան մը զինք կը բռնէ տարրին սահմաններուն վրայ, միջակ արտադրութեանց կը մղէ և թող չտար որ գլուխգործոց արտադրէ։ Թէն ըսած է թէ ամեն անգլուհի երկու ձախ ձեռք ունի։ Անիկա աւելի նրբամիտ խօսք մըն է քան ճիշդ, բայց, կնոջ կարգ մը արտադրութեանց առջեւ, կը զարմանաս տեսնելով առանց նրբութեան ճաշակ մը, անշնորհք հմայք մը և անհրապոյր տաղանդ մը։

Անոնք որ մասնաւոր ձիրք մը չունին այս ինչ կամ այն ինչ արուեստին, յօժարակամ կը զբաղին կնոջական խնդրով, պաշտպանելով ընկերակցութիւններ որք վեց տարիէ ի վեր հաստատուած են, առաջնորդութիւն տալով առողջաբանական խնդիրներուն։ Շատ լէտիներ, մանկամարդ, քաղաքավար և անհերքելի պչրութեամբ, միացած են ընդդէմ սեղմիրանին որ ամեն տեղէ աւելի Անգլիոյ մէջ տանջանքի գործի մըն է՝ անգլուհիներու իրանին այնքան վնասաբեր որքան կօշիկները՝ չինուհիներուն։ Երկաթէ ճշմարիտ զրահ մըն է, կղպանքով մը գոցուած որ խեղդելու չափ կը սեղմէ Լոնտոնի մանկամարդ աղջիկները կամ կիները որոնց փառասիրութիւնն է ծաղրելի կերպով բարակ մարմին մը ունենալ։

Բայց Հարպըրթի կոմսուհին վիճակագիրներով ապացուցած է որ տարին մօտ երեք հարիւր կիներ կը մեռնին գործածած ըլլալնուն այս անզգամ սեղմիրանը զոր ոմանք գիշեր ցորեկ կը կրեն։

Այժմ, «[illegible] հաւասարութեան ընկերութիւնը» [illegible] միայն տուած է կիներուն, բայց ազնիւ տնօրէնուհիներուն գործունէութիւնը լաւագոյն արտադրելէ չի թերանար։

Բարձրաստիճան աղջիկներն ու կիները [illegible] տիրելու այն ազատական արհեստներուն որք երբեմն մենաշնորհն էին զօրաւոր սեռին, բայց միայն այս ազատական արհեստներուն սիրահար են, հեռու կը կենան առեւտրական կամ վաճառական գործերէ։ Այսպէս, Անգլիոյ երկաթուղեաց վարչութիւններու մէջ բնաւ կին չկայ, մինչ ի Ֆրանսա, Արեւմտեան վարչութիւնը 3508 կին պաշտօնեայ ունի, Հիւսիսայինը 2790, Արեւելեանը 3000, Բարիզ-Լիոն-Միջերկրականին՝ 5700, Օռլէանը 4350 և Հարաւայինը 2500։ Անգլիոյ երկաթուղեաց մէջ պաշտօններ տրուած են կիներուն, բայց ոչ մէկ ընտրելի ներկայացած է։ Մանկամարդ աղջիկներ ու կիներ առեւտրով կը զբաղին, բայց փոքր թուով. Արուեստի, գրականութեան, լրագրութեան և հանրային պաշտօններու մէջ միայն մտնելու փութկոտութիւն կը ցուցունեն։

Աշխատութեան և արտադրութեան այս տենդով շատ հեռու են երբեմն այն լէտիներէն զորս հին քրոնիկագիրները ցոյց կուտան՝ ապարանքին խորը, անգործ ու տարօրինակ պերճութեամբ շրջապատուած։

Քսան տարի չափ առաջ, բանակի վիրաբոյժ մը կ'ապրէր Մաքլօտ անունով։ Ծանրաբարոյ, ճարպիկ, գիտուն բժիշկ մըն էր։ Իր ընկերները երբեմն կը ծաղրէին զինք իր ժուժկալութեանը համար։ Ուսերը կը թօթուէր։

Հնդկաստանի մէջ, օր մը խօսակից մը զուարթօրէն երեսին կը զարնէր որ «օրիորդի մը պէս» կ'ապրէր. Մաքլօտ ոտքի ելաւ, ապտակեց խօսակիցը, մենամարտի հրաւիրեց, և յաջորդ օրը մեռուց զայն ըեվօլվէրի հարուածով մը։ Անմիջապէս տուաւ հրաժարականը և Անգլիա դարձաւ։

Երբ քանի մը տարի ետքը մեռաւ հոն, հաստատուեցաւ թէ Մաքլօտ վիրաբոյժը կին մըն էր, և իր թուղթերը վկայեցին թէ այս կին սերած էր Անգլիոյ ամենէն հին ընտանիքներէ մէկէն։

ԳԵՂՋՈՒԿ ՏԵՍԻԼ

Գաւառացի աշխատակից մը մեզ կը հաղորդէ գեղջուկ տերտէրի մը հետ իր ունեցած խօսակցութիւնը, որ թէեւ ընդհանուր [illegible] շահեկանութիւն չունի, բայց իր պա՛րզ ձեւին մէջ՝ յստակ արտայայտութիւն է գիւղացի քահանաներու մեծ մասին մտածման ու զգացման եղանակին։

—Պարապ ատեններդ ի՞նչ կ'ընեք, Տէ՛ր Հայր։

—Քիչ մը հոս, քիչ մը հոն։

—Է՛, վերջը՞։

—Իրիկուն կ'ըլլայ, ժամ կ'երթանք, առտուն նորէն եկեղեցի, այսպէս կանցնի։

—Ցորե՞կը։

—Պզտի հիւանդներու կ'երթանք, մեռել կը թաղենք, մկրտութիւն պատահի կ'ընենք. տէրտէր խօսիլ ա՛լ ի՞նչ պիտի ընէր։

—Երբէք գիրք մը, լրագիր մը ձեռք առած չունի՞ք։

—Մեր գիրքը Մաշտոցն է, պատարագ ընելու օրերնիս ալ Սաղմոսը, ժամուն գիրքերը արդէն ամեն օր կարդացածնիս են։ Լրագիր, գազէթա ըսել կուզեք, այնպէս չէ՞, օր մը կարդացեր եմ. կ'ըսեն քի աղէկ բան է ամմա, ո՞ւր է։

—Ժամու գրքերէն զատ ուրիշներ ալ կան որ ձեզի շատ օգտակար կրնան ըլլալ, նոր բան կը սորվիք, մտքերնիդ կը լուսնայ, ժողովուրդին հետ ըսել խօսելու պատրաստ ու շնորհքով բաներ կ'ունենաք, անգամ մ'ալ եթէ փորձէք կարդալ, պիտի տեսնէք թէ աշխարհ մը սորվելու բան կայ։

—Շատ չեմ հասկնար, ամօթ չէ հա, լեզուս չօլրուիր, հէմ ալ միտքը չեմ հասկնար. օգտուած հոգի պապս ալ տէրտէր էր, շատ ալ խօսենք գիտուն կ'ըսէին իրեն, բայց գազէթա կարդալ չէր կրնար։

—Ըսել է որ ուզէք էք որ միայն ժամուն գիրքերուն վրայ ապրիք։

—Ձեզ մ'ալ ըլլուցցնէր, պատուելի, գեղցին իր առածին կէօրէ պիտի ուզէ ըսէ մեզմէ, անանկ չէ՞, ես որ գիտեմ, աշխարհական մնայի, սա չափ լիրայի տէր էի եղեր, տարին կ'ըլլայ, տօն տարտաք կուզայ ձեռուընիս 10 փարա տան նէ, սրտերնիս ալ տասը տեղէ կը ծակեն։ Ի՛նչ կուզեն ինծմէ կը թաղեմ, կը մկրտեմ, բրած պսակնիս ալ փառք Աստուծոյ, ձրի կը վայլեն կամ տասը փողը բռնելով կը մոռնեն, բան գործ չունիս նէ խոճապաշիի պէս տունէնին օլրտիր։

—Ըսել է քահանայ ըլլալով շատ փոշմանած էք։

—Շատն ալ խօ՞սք է. կեզկլիմ գէնամնա ինչո՞ւ թէրք ընէի. տարին տասնըհինգ քսան փարան կարէի, 15-20 ալ քէրիի սէմէր, ալըշուէրիշ կ'ըլլար։ Գործս ալ շատ բանուկ էր։

—Շատ ալ չէ՛ս մնացեր այդ խելամտութեան գալու, Տէր Հայր, առաջ խորհէիր, կամ որ ալ եղածն եղած է, տակաւին կենդանի ալ ես, բան մը սորվելու ետեւէ եղիր, ան ատեն պիտի տեսնես թէ այդքան զղջալու պէտք չի մնար։

—Իմս ատանկ եղաւ, ատանկ կ'երթայ, ետեւէն եկողները թող խորհին, նորեկները թող մտմտան. մեր հասկցածով քահանայ բաւ է երբ հիւանդին կը ժամանէ, մեռելը կը պարկէ, Զատիկ, տնօրհնէքի կ'ըլլայ, ալ ի՛նչ պիտի ընէ։ Քարո՞զ, մենք ոչ վարդապետ ենք, ոչ եպիսկոպոս։

Երեք հարիւրէ աւելի հայ տուներու քահանան է այս անձնիկան։ Ե.

ԱԼՓՕՆՍ ՏՕՏԷ որ ի մօտոյ Անգլիա պիտի երթայ զբօսական պտոյտ մը կատարելու, իր բարեկամներէ մէկուն միջոցաւ իմանալով որ այս առթիւ Լոնտոնի մէջ գրական հացկերոյթներ ու հանդէսներ կը պատրաստուին իրեն ի պատիւ, փութացեր է շնորհակալութիւն յայտնելով հանդերձ խնդրել որ հրաժարին այդ համակրական արտայայտութիւններէն որոնց տոկալու չափ առողջական վիճակ մը չունի։ Ֆրանսացի մեծանուն վիպասանը Լոնտոնի գեղարուեստական հրաշակերտներն այցելելէ ետք, Սկովտիա պիտի ուղեւորի։

ԲԱՐԻԶԻ Թերթերը, «Լեզուագէտ խուլ-համր մը» խորագրին տակ կը պատմեն հետեւեալ զուարճալի դէպքը։ Ոստիկանութիւնը կասկածելով խուլ-համրի մը ընթացքէն որ դուռնէ դուռ կը պտտէր, կը ձերբակալէ զայն ու պահականոց կը տանին, ուր մարդը նշանացի կերպով կը փորձէ հասկցնել թէ ինք անմեղ է և թէ գող մը չէ։ Եւ տեսնելով որ չէին ուզեր մտիկ ընել զինքը, յանկարծ լեզու ելլալով, կ'սկսի տեղեկութիւններ տալ իր անձին վրայ։ Զինքը շրջապատողները զարմանքով կը տեսնեն որ խուլ-համրը եօթը լեզու կը խօսէր. բայց աւելի զարմանալին այն է որ գրպանէն հանեց՝ բժիշկներու, գիտնականներու, պաշտօնեաներու վկայականներ որոնք կը հաստատէին իր լսելու և խօսելու կարողութենէ զրկուած ըլլալը։ Այս մարդը օրական 50 ֆրանք կը շահէր եղեր։

ՍԱՌԱ ՊԷՌՆԱՐ դատի կոչուած է ձիավաճառի մը կողմէ որ կարեւոր գումար մը կը պահանջէ անկից։ Մեծանուն դերասանուհին կը պնդէ թէ ինք պարտք չունի և թէ վճարած է։ Գործը դատական քննութեան ենթարկած ըլլալով, Սէնի դատարանը կոչնագիր ղրկեր է Սառա Պէռնարին ապրիլ 20ին դատարան ներկայանալու և օրինական երդումը կատարելու։ Բարիզցիներուն համար՝ առաջին ներկայացման մը չափ շահեկանութիւն ունի Ռընէսանսի տնօրէնուհւոյն երեւումը դատարանին մէջ որ խուռն բազմութեամբ պիտի լեցուի այն օր։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (2)

ԷՕԺԷՆ ՄՕՐԷ

ՏԱՌԱՊԱԾ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ ՄԻԱՅՆԱԿ

—Ուրիշ չունինք, օրիորդ. հոս հարուստ մարդ չկայ, երկիրը չարաշուք է։ Մի՛ վախնաք, սենեակ մը պիտի պատրաստել ձեզ համար, ձեր ստամոքսը քիչ մը կշտացնելու չափ սպասեցէք։

—Բայց...

—Կարծեմ չէ՞ք ճաշած։

—Չպիտի ճաշեմ։

—Բէ՛հ, ինծի մըտէք, ձեզ պէս աղջիկ մը անօթի չմնա՛յ. սա սեղանին առջեւ նստեցէք ու ճաշեցէք։

—Ոչ, տիկին, հաւատացէք որ անօթի չեմ, ըսաւ մանկամարդ աղջիկը՝ պանդոկապետուհիին ընտանեկան բարեմտութենէն շփոթած։

Աղջիկն ընդունող բարեսիրտ կինը հասկցած էր։ Շատ ստակի պէտք չկար։ Բէ՛հ, յայտնի բան է որ ամեն մարդ չի կրնար միլիոնատէր ըլլալ։ Նախ, պանդոկը իշխաններու համար չէր շինուած և Անդրէն արուարձանը սուղ-տեղ չէր։

Ուստի մեր անծանօթ աղջիկը կամայ ակամայ անմիջապէս նստաւ փայտէ նըստարանի մը վրայ, գեղջկական սեղանի մը առջեւ, իր մօտ ունենալով շերտ մը հաց, ամանով կարագ, գաւաթ մը շաքարօղի և սեւ ցորենէ պաքսիմադ մը։

Աղջիկը կաս կարմիր եղաւ։

—Շատ է աս, բարի տիկին, շատ է, ըսաւ։

—Կերէք, կերէք, փոքր փարիզուհիս, ըսաւ Պըըթօնցին, որ ինչպէս կ'երեւայ, պատուական կին մըն էր. սկսեցէք և մի՛ վախնաք. ասկէ ետք, ուրիշներ ալ կան, երկիրին բերքն է։

—Շատ անօթի չեմ։

—Ի՛նչ կատակ. սաստիկ տժգոյն էք, ոտքի վրայ չէք կրնար կենալ։ Եւ որովհետեւ մանկամարդ աղջիկը նորէն պիտի պատասխանէր, սեւ ցորենէ պաքսիմադն հրելով.—Կերէք, կերէք, յարեց, Պըըթանիոյ մէջ սուղ չէ աս, ամբողջը չորս սու է, առէ՛ք է, աղջիկս։ Ա՛հ, տէ՛ր Յիսուս, ի՛նչ աղուոր աղջիկ. Փարիզի մէջ ի՞նչպէս կը վարուին ձեզ հետ։

—Փարիզէն գալս կը գուշակե՞ք։

—Հարկաւ... Պըըթանիոյ մէջ այս տեսակ աղջիկ չի բուսնիր։

Անծանօթը ժպտեցաւ և սկսաւ պատառել ճաշը։ Շատ մեծ քաղաքավարութիւն եղած էր իրեն որ չէր սպասեր զինք կործանելու։

Դժբախտաբար ստամոքսը փափուկ էր, և անձկութիւնը ախորժակէն աւելի սաստիկ. պաքսիմադը չկրնալով ուտել, մանկամարդ աղջիկը շատացաւ իր հացը ծամծմլելով ու պարպելով շաքարօղին զոր բարի կինն հրամցուցած էր իրեն։

Եկաւ վայրկեան մը ուր ա՛լ չկրցաւ ուտել և ուր կարծես մոռնալով իսկ զինք չարչարող մտածումը, գլուխը ցցեց և մտիկ ըրաւ։

Շատ բարակ անջրպետ մը կը բաժնէր զինք պանդոկին յետնակողմէն ուր լեցուած էին զանազան արհեստաւորներ որք խմելով հանդերձ յոյժ խանդավառ խօսակցութիւն մը առաջ կը տանէին.

—Ուրեմն անպատճառ վա՞ղն է, կ'ըսէր մէկը, որ Պարիզէն պիտի դատուի։

—Այո։ Խեղճ մարդը աղէկ վիճակի մէջ չէ։

—Կը կարծե՞ս որ դատապարտուի, կ'ըսէր ուրիշ մը, խօսքն ուղղելով առջի խօսողին որ խումբին էն զօրաւորը կ'երեւար։

—Յայտնի չէ, գործէն կախում ունի։ Ես անպարտ կ'արձակէի զայն։

—Ես ալ, ըսին միւսներն ալ։

—Վասնզի զուարճախօս մարդ մըն է, յարեց մէկը։

—Ատիկա պատճառ մը չէ, պատասխանեց առաջինը. վասնզի մեռած մարդ կայ վերջապէս. բայց անպարտ կ'արձակէի զինքը, որովհետեւ գրգռում կայ գործին մէջ. նախատուած է։

—Այո, այո, մրմնջեց մանկամարդ աղջիկն ինքնիրենը, որ այլ եւս բնաւ չէր մտածեր ճաշին վրայ որուն սկսած էր և բառ մը չէր կորսնցուներ ըսուածներէն. օ՛հ, այո, նախատուեցաւ։ Աս Պըըթանցիները ազնիւ մարդիկ են։

Եւ, սաստիկ գունատ, նորէն ականջ դրաւ։

Գործաւոր մը կը յարէր.

—Ես փաստաբանութիւն չունիմ, երդուեալները աղէկ կազմուած չեն երեւար ինծի. նախագահը խիստ է. և գալով հռչակաւոր Քընէլ տը լա Թիպոտիէրին որ ընդհանուր դատախազութիւնը պիտի վարէ, վա՜յ անոր որ իր թաթին տակ կիյնայ։

—Ի՞նչ պիտի խօսի ուրեմն։

—Հարկաւ։ Երբ մահուան դատապարտութիւն ըլլայ, իր տեղը ուրիշներուն չիտար։

Մանկամարդ աղջիկը, իր փայտէ նըստարանին վրայ սառած, մարելիք զգաց, և սառուցիկ քրտինքով պատեցաւ ճակատը։ Բայց պանդոկապետուհին կը մօտենար, ինքզինքը ժողվեց։

—Ի՛նչ, գոչեց բարի կինը, այդչա՞փ կը պատուէք իմ ճաշս։

—Օ՛հ, վասնզի, տիկին, իրաւ անօթի չեմ։ Թերեւս շատ յոգնած եմ։

—Ուրեմն պէտք է որ երթաք պառկիք, աղուորիկ աղջիկս։

—Ներում կը խնդրեմ։

—Ինչու... Ազատ էք. հոս ձեր տունն է։ Լոյս մը պիտի տամ ձեզ ու սենեակնիդ պիտի ցուցունեմ։

Աղջիկն ոտքի ելաւ։

—Ա՛հ, ձեւակերպութիւն մը, ըսաւ բարի կինը՝ թուղթն բռնելով ու սեղանին վրայ բանալով խոշոր իւղոտ տետրակ մը։ Անմիջապէս ըսէք ձեր անունն ու հասցէն։

Մանկամարդ աղջիկը սարսռաց։

—Ինչո՞ւ համար, ըսաւ։

—Ծանուցագիրը աղէկ բան է. հոս ամեն մարդ գիտէ անունս, մայր Բօքարտան կը կոչուիմ, պանդոկիս նշանաբանն է՝ [illegible], տարօրինակ նշանաբան, այնպէս չէ՞, և տարօրինակ անուն։ Նշանաբանին հեղինակն է հայր Տիւռանտօ որ չարամիտին մէկն էր. անունս ամուսինէս մնացած է։ Ինքն ալ միշտ այսպէս կը կոչէր զիս։ Քէն չեմ պահած ազնիւ մարդուն դէմ։ Մնաց որ մեռաւ։ Հօրս անունը Տիւմուլէն էր։ Խարտեաշ Տիւմուլէն, վասն զի ստեպղինի պէս շէկ էր։ Բօռէզցի ենք։ Գալով Բօքարտային, որուն որդի Սէն-Մալօի շրջականներէն էր, բայց բնիկ հաբուցի։ Օ՛հ, ներողութիւն, արտոյտի պէս կը շատախօսեմ. արդ՝ ձեր անունն ու մականունը կը հարցնէի։

Եւ որովհետեւ անծանօթ աղջիկը միշտ կը վարանէր.

—Անշուշտ չէք ուզեր որ ձեզ համար օրինազանցութիւն մը ընեմ, աղջիկս. արդէն ի՞նչ վնաս ունի ձեզ. գող մը չէ՛ք։

—Անշուշտ, ըսաւ մանկամարդ աղջիկը որ ճիգ մը ըրաւ իր վրայ և թոթովեց. —Նօէմի... Պօկռան։

Անմիջապէս աւելցուց.

—Մարդու չըսէք։

—Հասկցայ։ Ձեզ պէս փոքր աղջիկ մը չուզեր որ անունը ամեն տեղ պոռցի։ Ո՞ւր կը բնակիք։

—Փարիզ, Տէօ-Բօռդ-Սէն-Սօվէօռ փողոց, թիւ 13։

—Ի՛նչ գործ կ'ընէք։

Աղջիկը նորէն թոթովեց վարանումով մը որ կը յայտնէր թէ կը ստէ.

—Ծաղկեվաճառ։

—Վա՛յ, վա՛յ, փարիզցի փոքր ծաղկեվաճառուհի մը շատ խելօք չըլլար։

—Տիկին, մօրս քով կ'ապրիմ, ըսաւ աղջիկը ծանրութեամբ մը։

—Եւ ինչպէս կ'ըլլայ որ այդ տարիքին մէջ մինակ կը ճամբորդէք... Ա՛հ, բան մըն ալ մոռցայ. ձեր ծննդավայրն ու տարի՞քը։

—Փարիզ ծնած եմ և տասնըեօթը տարու եմ։

Պըըդոնցի կինը տեսնելով որ մանկամարդ աղջկան աչքերը լեցուած էին, անուշ ձայնով յարեց.

—Այս հարցումներէն մի՛ նեղուիք, աղջիկս, լոկ պաշտօնական են. և յետոյ կը համակրիմ ձեզ. այսքան սիրուն ըլլալով ու այսքան պզտիկ, ինչպէս միայնակ կը շրջիք։ Տեսնենք, ես քիչ մը հետաքրքիր եմ, ու ձեզի ալ օգտակար պիտի ըլլամ, եթէ ձեռքէս գայ,— ինչո՞ւ համար Ռէն եկած էք։

—Տիկին, չեմ կրնար ըսել. գէթ հիմակ։ Սենեակս ղրկեցէք զիս, խնդրեմ. կարծեմ վաղը ամեն բան պիտի ըսեմ ձեզ։

Մայր Բօքարտա չպնդեց. և փոքր լամպար մը վառելով, ինք առաջնորդեց մանկամարդ աղջկան նեղ սանդուխէ մը որ առաջին յարկը կը տանէր։

—Տարօրինա՛կ աղջիկ, կ'ըսէր ինքնին վար իջած պահուն. շատ աղուոր է սակայն։ Բայց ի՛նչ տժգոյն է, Աստուա՛ծ իմ, շունչը միայն կ'ըլլէ։

Յաջորդ օրը ժամանակն անցնելով ու բարի կինը բնաւ շշուկ չիմանալով աղջկան սենեակէն, վեր ելաւ և ականջը դրան կպցուց։ Յետոյ կամաց մը համարձակեցաւ զարնել։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ. ԱՊՐԻԼ 6/18 1895

Տնտեսական հարցեր

ՓՈՔՐ ԱՍԻՈՅ ՀԱՆՔԵՐԸ

Էնկիւրիի անգլ. հիւպատոս Պ. Քըմպերպաչ Անգլիոյ արտաքին գործոց պաշտօնատանը ղրկած իր վերջին առեւտրական տեղեկագրով կ'ըսէ թէ Էսքի Շեհիրի հարաւ-արեւելեան կողմը 20 մղոն հեռու ծովափրփուրի (լէւ-լէ Տաշը) ճոխ հանքեր կը գտնուին (*)։ Կ. Պոլսոյ պեմ հիւպատոսն որ վերջերս այցելեց այն հանքեր, կ'ըսէ թէ անկարելի է ճշդել բոլոր այն տարածութիւն ուր կը գտնուի ծովափրփուրն։ Իրարմէ շատ հեռու հանքեր փորուած ըլլալով, կ'ենթադրուի թէ ընդարձակ տարածութեան մը վրայ կը գտնուի։ Ամենէն աւելի կ'աշխատուի Սեբեթճի Օճաղը և Քէմիքճի Օճաղը կոչուած տեղերը։ Ծովափրփուրն հանքածուխի պէս կ'արտադրուի։ 25էն 120 ոտք խորունկ հորեր կը փորուին, և գտնուելուն պէս, հորիզոնական գետնափորեր կը բացուին՝ հանքանիւթը փորել հանելու համար։ Այս գետնափորեր երբեմն շատ երկայն կ'ըլլան, բայց մէկ հորի մէջ երկուքէ աւելի գետնափոր դուն ուրեք կը գտնուի։ Հանուած քարը կ'անուանի «Խամ Թաշ», կամ «անտաշ քար», և այնքան կակուղ է որ դանակով դիւրաւ կը կտրուի։ Սպիտակ է դեղնորակ երանգով, և գրեթէ մէկ մատնաչափ կարմիր կաւանման հողով մը պատած է։ Այս վիճակի մէջ վաճառականք տեղւոյն վրայ կը գնեն զայն ոչ թէ կշռքով կամ չափով, այլ մերձաւոր քանակութեան համեմատ, կամ երեք պարկնոց բեռով և կամ սայլով, ըստ տեսակին հինգ ոսկիէ մինչեւ երեսուն ոսկի վճարելով մէն մի բեռի համար։ Այս անտաշ զանգուածներ կը չորցուին և ինչ ինչ պատրաստութեանց կ'ենթարկուին Էսկի Շեհիր ղրկուելէ առաջ։ Անոնցմէ ոմանք ընկոյզի չափ փոքր են, մինչ ուրիշներ մէկ խորանարդ ոտնաչափ են։ Անոնք որ ամենէն խոշոր են ու միանգամայն ամենէն կանոնաւոր երեսուն, ամենէն աւելի յարգի են։ Օտար երկիր ղրկուելէ առաջ անոնց կրել տրուած պատրաստութիւնն երկար ու բազմածախ է։ Կաւանման հողը կը վերցուի և ծովափրփուրը կը չորցուի։ Ամառը չորս—հինգ օր արեւուն տակ դնել կը բաւէ, բայց ձմեռը պէտք եղած աստիճան ջերմութեամբ սենեկի մէջ կը պահուի ութ—տասն օր։ Չորնալէ ետքը լաւ մը կը մաքրուի ու կը յղկուի, յետոյ 12 տեսակի կը բաժնուի, իւրաքանչիւր տեսակ մեծ խնամով զատ սնտուկներու մէջ կը դրուի, և մէն մի կտորը բամպակի մէջ կը փաթթուի չճմլուելու համար։ Ծովափրփուրին մեծագոյն մասը Վիեննա կը ղրկուի, ուր կը բանուի, և անտի աշխարհի ամեն կողմ կը ցրուի։ Գեղեցկագոյն տեսակներն ուղղակի Փարիզ կ'առաքուին։ Ամերիկայի գնորդներ վերջերս այցելեցին Էսկի Շեհիր՝ անտաշ նիւթերն անտի ստանալու համար ուղղակի, փոխանակ Վիեննայէ ընդունելու գործուած վիճակի մէջ. զի երբ գործուած վիճակի մէջ Ամերիկա ղրկուի, ամերիկեան մաքսատունք ծանր տուրք կ'առնուն։ Ամեն տարի 8,000էն 10,000 սնտուկ կը ղրկուի։ Օսմ. կառավարութեան այս արդիւնքէ առած տուրքերուն ամբողջութիւնն արժէքին իբր 100ին 37ի կը հասնի, կ'ըսէ Պ. Քըմպերպաչ։ Ինչպէս յայտնի է, ծովափրփուրն այլ և այլ արհեստական, մինչեւ իսկ գեղարուեստական, կիրառութիւններ ունի, և թէպէտ Փոքր Ասիոյ հողէն կ'արտադրուի, բայց շահուն մեծագոյն մասն այն արհեստագէտը կը քաղէ որ՝ Վիեննայի մէջ կամ այլուր՝ գիտէ գործել և գեղարուեստական երեւոյթներ տալ անոր։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՌՈՒՍԻԱ. —Փեդերսպուրկէ գրուած նամակ մը զոր Թայմզ ապրիլ 13 թիւով հրատարակած է, կ'ըսէ թէ ռուս մամուլն երկու տարբեր տեղեր, Ռուսիոյ երկու ծայրերը, լեզուի խնդրով կը զբաղի։ Ռուս մամուլը կը քննադատէ Կովկասիոյ Հայերը ռուսերէնը Թիֆլիսի վարժարաններուն մէջ չհաստատելնուն համար իբրեւ գլխաւոր լեզու դասաւանդութեան։ Ֆինլանտիոյ սահմանակից շուէտական գաւառներուն մէջ ալ, որոց բնակիչք Ֆին են, շուէտական իշխանութիւնք ուզած ըլլալով ֆիններէն լեզուին տեղ շուէտերէն դնել, Ֆինլանտիոյ լրագիրք Շուէտացիներուն դէմ կը գրեն, և Փեդերսպուրկի կառավարութիւնը, խնդրոյն տարբերը տեսնելով, հրաման ղրկեց որ Ֆինլանտիոյ լրագիրք այս խնդիրն յառաջ չտանին։ Ֆինլանտիոյ լրագիրք գրեր էին թէ, ռուսական Ֆինլանտիոյ շուէտական կուսակցութեան ներշնչման ներքեւ, Շուէտի կառավարութիւնը սահմանակից գաւառաց Ֆիններն իբրեւ Ռուս և Շուէտի թշնամի կը նկատէ, ու կը պարտաւորէ զանոնք իրենց վարժարաններուն մէջ շուէտերէն միայն գործածելու։ Ֆիններուն մէջ կը ղրկուին անոնց լեզուն չհասկցող շուէտացի եկեղեցականք, և հետեւանքն այն կ'ըլլայ որ ժողովուրդը ժամերգութիւններէն բան չի հասկնար ու կը բացակայի։ Ֆինլանտիոյ լրագիրք կը պնդեն թէ բուն Ֆինլանտիոյ Ֆիններն ծէսով ու լեզուով տարբեր չեն Շուէտի հպատակ Ֆիններէն, որք նոյնքան իրաւունք ունին եկեղեցական պաշտամունքը ֆիններէն կատարելու և իրենց վարժարանաց մէջ աւելի քան իրենց մայրենի ֆիններէն լեզուաւ աւանդելու։ Հէրնէօսանտի շուէտացի եպիսկոպոս Եոհանսոն պատասխանելով այս դիտողութեանց, գրեց թէ ֆիննական սահմանաց Ֆիններ չեն պարտաւորուիր իրենց տղայքը շուէտական վարժարաններ ղրկելու, և Շուէտացիք բնաւ միտքէ չեն անցըներ ֆիններէնը ջնջել։ Դժուար է շուէտացի եկեղեցականներ գտնել որք ֆիններէն լաւ գիտնան, և Շուէտի կառավարութիւնը չուզեր ռուսական Ֆինլանտիայէն եկեղեցականներ հրաւիրել։ Շուէտ ֆիններէնի տարածումը չուզեր, զի Շուէտի տիրող լեզուն շուէտերէնն է, բայց նաեւ չարգիլեր Շուէտի հպատակ Ֆիններուն՝ իրենց մայրենի լեզուաւ խօսիլ ու դաստիարակուիլ։ Փեդերսպուրկի կառավարութիւնն այս լրագրական վիճաբանութեան վերջ տուաւ, որպէս զի երկու դրացի երկիրներու մէջ խնդրոյ մը կերպարանը չառնու։

ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ ծաղկատի Թագուհին Վիլհէլմինա և իր մայր խնամակալ Թագուհին Էմմա ամսոյ 14/26 ին Անգլիա պիտի երթան։ Հիւր պիտի ըլլան Անգլիոյ արքայական գերդաստանին, և երկու շաբաթ հոն պիտի անցընեն։ Մեծ պատիւներ պիտի ըլլան իրենց։ (Տե՛ս Հեռագրաց մէջ։)

ՉԻԴՐԱԼ ղրկուած անգլ. զինուորներէն մի քանի հոգիք համատարած ձեան սպիտակութենէն կուրցան, ուրիշներուն ալ ձեռներն և ոտքերը սառեցան։ Ուրիշ հիւանդութիւն չունեցան։

ՖՐԱՆՍԱ. — Ֆրանքգերմանական պատերազմին ժամանակ ֆրանսերէն թերթ մը հետեւեալը պատմեց. «Հարաւային Ֆրանսացի մը և Հիւսիսային Ֆրանսացի մը կը խօսակցէին պատերազմին վրայ։ Հարաւայինն ըսաւ. «Եթէ Հարաւն ոտք ելնէ թշնամին վանելու համար Ֆրանսայի հողէն, ո՛չ մէկ գերման զինուոր կը մնայ Ֆրանսայի հողին վրայ»։ —«Շատ լաւ, պատասխանեց Հիւսիսայինը, բայց կը կարծէ՞ք որ Հարաւն ոտք ելնէ այդ նպատակաւ»։ —Հարաւայինը պահ մը խորհելէ ետքը, պատասխանեց. «Ո՛չ, չեմ կարծեր»։ Բայց այս Հարաւային Ֆրանսա ոտք ելաւ «բարի ճանապարհ» մաղթելու համար Մատակասքար գացող զօրքերուն։ Նիմ քաղաքին մէջ, ի պատիւ այն զօրաց ցլամարտ մը տրուեցաւ, հակառակ վճռաբեկ Ատեանին ցլամարտի դէմ այս օրերս իսկ արտասանած վճռոյն։ Աւագ Հինգշաբթի օր բովանդակ Մարսիլիա ոտք ելած էր տեսնելու անցքն այն զօրաց որք շոգենաւ կը նստէին։ Զօրքերը չէին կրնար անցնիլ համակիր բազմութեան հոծ կարգերուն մէջէն։ Կիներ աղջիկներ անոնց վիզը կը փաթթուէին, և քինեաքով, ռոմով ու գինիով զանոնք կ'ողողէին։ Պատուհաններէն ծաղիկներ անձրեւի կամ կարկուտի պէս կը տեղային զօրաց վրայ։ Սպաները կանգ առնուլ կուտային իրենց զօրաց, և ներկայացուած փունջերն ընդունելով զանոնք ներկայացնող սպիտակ հագած աղջիկներուն ձեռքէն, մէկ մէկ համբոյր կը դրոշմէին անոնց ճակտին։ Երբ զօրքերը շոգենաւ նստան, «կեցցէ Մարսիլիա» աղաղակեցին և Մարսիլիացիք «կեցցէ Ֆրանսա, «կեցցէ Բանակ» աղաղակաւ պատասխանեցին, և անհամար մակոյկներով ուղեկցեցան մեկնող փոխադրանաւերուն։

ՀԱՊԷՇԱՍՏԱՆ. —Իտալիոյ մէջ օրուան խնդիրն է թէ Երիթրէի կամ Եթովպիոյ իտալեան գաղթականութիւնն ո՛ր աստիճան պէտք է տարածել դէպ ի բուն հապէշական երկիրն։ Իտալիա կը պնդէ թէ Հապէշաստան իր թեւարկութեան ներքեւ է։ Մենելիք թագաւոր և ընդ նմին ազգապետ Մանկաշա չեն ընդունիր զայս։ Եթէ Պարադիէրի զօրավարին մնայ, կը դրաւէ Թիկրէի սատանիկ գաւառն, իբրեւ զգուշութիւն Մենելիքի և Մանկաշայի յարձակմանց դէմ։ Ատուա գլխաւոր քաղաքին հապէշ բնակիչք իտալեան պաշտպանութիւն խնդրած ըլլալով, Պարադիէրի զօրավար արտօնեցաւ անոնց պաշտպանութեան միջոցները տնօրինելու և տեղացիներէն ալ գունդ մը կազմելու։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳԱՑ մէջ օրուան մեծ խնդիրն է «եկամտի վրայ տուրքին» վէճը։ Կը յիշուի թէ կառավարութեան պահանջմամբ Խորհրդարանն «եկամտի վրայ ուղղակի տուրք» մը հաստատած էր։ Բայց տուրք վճարող հաստատութեանց կամ վաճառատանց կողմէ բողոք մատուցուեցաւ Միացեալ Նահանգաց Գերագոյն Ատենին, որ յետ երկար դատավարութեան, որոշեց թէ կարգ մը նիւթերու վրայ դրուած տուրքն հակառակ է ամերիկեան Սահմանադրութեան, իսկ ուրիշ նիւթերու վրայ դրուած տուրքը կրնայ հաւաքուիլ։ Իշխանութիւնք արդէն սկսած էին հաւաքել եկամտի տուրքն, և այս դատավճիռ յանկարծակիի բերաւ զիրենք։ Հիմա նոր բողոքներ կը մատուցուին նոյն Ատենին, որոյ վճիռը վերջնական է, առարկելով թէ «այս տուրք հակասահմանադրական է, քանի որ ուղղակի տուրք է, և չի կրնար հաւաքուիլ, զի միօրինակ չէ»։ Ամերիկեան կառավարութիւնն այս միջոցին դիմած էր՝ Գանձարանի բացը գոցելու համար. զի ամերիկեան ելմտացոյցն որ երբեմն հասոյթներու առատութիւն մը կը ցուցնէր, հիմա խոշոր բացեր կը ներկայէ, հետեւանք մաքսապաշտ քաղաքականութեան։ Գերագոյն Ատենին վճռոյն առջեւ, ուրիշ ելք չի մնար բայց եթէ Խորհրդարանի նոր նստաշրջան մը գումարել յատկապէս այս խնդրոյ համար։ Եկամտի տուրքը կը վճարուի հանդերձ բողոքով, յապագային ետ առնելու յուսով, երբ բոլորովին ջնջուի։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ. — Սիպերիոյ մեծ երկաթուղւոյն շինութեան մէջ մեծաքանակ դրամներ խորուած ըլլալը կը հաստատէ Փեդերսպուրկի Պաշտօնական Օրագիրը։

ՊԻԹԼԻՍԻ ԼՈՒՐԵՐ

Մարտ 19 թուով կը ծանուցանեն մեզ Պիթլիսէ միսիոնար Պ. Ճ. Փ. Նափի մահն։ Բարի և ազգասէր անձ մ'էր սա, որ Աւետարանի քարոզութիւնը նախ իր վրայ կը գործադրէր։ 1823ին Վէրմոնդի (Միացեալ Նահանգք) մէկ գիւղին մէջ ծնած էր։ Միջնակարգ ուսումն աւարտելէ ետքն, երեք տարի աշակերտեցաւ Էնտիվըրի եկեղեցական վարժարանին։ 1855 ին իր կնոջ հետ Պոստընէ մեկնեցաւ առագաստանաւով մը։ Արքիպեղագոսի մէջ նաւը խորտակուելու վրայ էր՝ նաւապետին գինովութեան պատճառաւ։ Պ. Նափ բանտարկել տուաւ նաւապետն, և ինք վարելով նաւն, ողջամբ նաւահանգիստ հասուց։ Աւելի կրթական քան կրօնական գործ մը կատարեց Պիթլիսի մէջ, ուր 1861 ին հաստատուած էր։ Վերջերս կը վարէր երկու բարձրագոյն նախակրթարան և տասն և ութ ծաղկոց, աւելի քան հազար աշակերտով։ 1872ին Պիթլիսի միսիոնարութիւնը ջնջուեցաւ Ամերիկեան Պորտ Ընկերութեան կողմէ։ Բայց Պ. Նափ չուզեց մեկնիլ։ 1868էն ի վեր հոն բերած էր ամերիկացի երկու վարժուհիներ ալ։ 1878—79ի սովին ժամանակ, Պ. Նափ քրիստոնէավայել մարդասիրութեամբ աշխատեցաւ։ Սովեալներուն ուտեստ հայթայթեց, և հիւանդներուն պատսպարան։ Պիթլիս եկած էր Տիարպէքիրէ, որոյ օդն իրեն չէր յարմարած, և հիւանդացած էր։ Պիթլիսի առողջ կլիման շատ լաւ եկաւ իրեն և իրեններուն, որոց համար երկրորդ հայրենիք մը եղաւ այս քաղաք, և հոն բարեգործութեան առիթներ գտան միշտ։ Մարտ 14ին տեղի ունեցաւ թաղումն, և նամակագիրը կ'ըսէ թէ Հայ Եկեղեցին իր քահանաներով մասնակցեցաւ այս թաղման։ Երկու հազարի մօտ ժողովուրդ կար հոգեւոր արարողութեան։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ Յ'ԱՒՍՏՐԻԱ

ԼԷՅՊԱԽ, 16 Ապր. —Կէս գիշերէն երեք ժամ ետքը երկրաշարժի նոր և թեթեւ ցնցում մը տեղի ունեցաւ, բայց ո՛ և է վնաս չպատճառեց։ Առջի ցնցման պատճառած ահ ու դողով դաշտերը փախչող ժողովուրդն սկսաւ տուները դառնալ։ Լէյպախի մօտերը շատ մը տեղեր զգալի եղան ցնցումներն, և ոչ սակաւ վնաս պատճառեցին։ Փլատակներուն տակէն եօթն մեռեալ հանուեցաւ, շատ մ'ալ վիրաւորուածներ։ Քանի մը եկեղեցիք, որք գէշ կերպով վնասուած են, փակեցան։

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ԽՆԱՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊՐՈՒՍԷԼ. — Պելճ կառավարութիւնը պաշտօնապէս հերքեց այն լուր թէ Լէօբոլտ թագաւորին դուստր Քլէմանդին իշխանուհին պիտի նշանուի Իտալիոյ գահաժառանգին հետ։ Պելճիոյ թագաւորն իր անձնական կաղդուրման նպատակաւ միայն գացած է Ֆլորենցա։

ԼՈՆՏՈՆ. —Անգլ. թերթ մը կ'իմանայ թէ Հոլանտայի մանկամարդ Թագուհին Վիլհէլմինա պիտի նշանուի Սաքս Քոպուրկ Կոթայի դքսին որդի (Վեհ. Վիքդորիա Թագուհւոյն թոռ) Ալֆրէտ իշխանին հետ։

ՊԵՐԼԻՆ. —Կէս-պաշտօնապէս հերքուեցաւ այն լուր թէ Հոլանտայի մանկամարդ Թագուհին պիտի նշանուի Ալֆրէտ իշխանին հետ։ Թագուհին 14 տարեկան է դեռ, և այս պատճառաւ հերքուեցաւ նաեւ այն լուր թէ Պելճիոյ թագաւորին եղբօրորդւոյն Ալպէրդ իշխանին հետ պիտի նշանուի։ Այս ամեն լուրեր կանխահաս են դեռ։

ԱՐԿԱԾՆԵՐ

ՊԱՐՍԷԼՈՆ. —Ցլամարտի մէջ, երրորդ ցուլը ցատկեց հանդիսատեսներուն մէջ, որք չափազանց վախցան և մի քանի անձեր վիրաւորեցան։ Ոստիկան մը իւր հրացանով կրակ ըրաւ և մեռցուց կենդանին։

ՇԹՈՒԹԿԱՐՏ. — Վիւրդեմպէրկի արքայազուն իշխան Ալպրէխդ ձիէն ինկաւ, գլուխը զարկաւ, մարեցաւ, բայց բժիշկներն յայտարարեցին թէ վիճակը ծանր չէ։

ՍԼԱՒՈՆՔ Ի ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

ՉԵՐՆՈՎԻՉ (Հունգարիա). — Պուքովինայի, Դալմաթիոյ, Քաթարոյի և Զարայի օրթոտոքս մետրապոլիտ Տ. Սիլվեստրոս Անտրիեվիչ հանգեաւ ի Տէր։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդը՝ անգլիական, ռուսական, ֆրանսական, աւստրիական, իտալական, հելլենական, ռումանական և սերպիական դեսպանատուններն ինչպէս նաեւ պուլկարական գործակատարին պաշտօնատունն երթալով Զատկի տօնին առթիւ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ։

Երուսաղեմայ Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հեռագրաւ շնորհակալութիւն յայտնած է Ամեն. Տ. Մատթէոս Ս. Պատրիարքին շնորհաւորութեանց։

Ազգ. Պատրիարքարանէն առժամապէս Սամաթիոյ եկեղեցին ղրկուած են Գաղանճեան Յովհաննէս Եպիսկոպոս, Տէր Նշան և Տէր Ստեփան։

Ա—ր—տի փետրուարի թիւին մէջ կը կարդանք.

Ս. Կաթողիկոսը, Թիֆլիզէն ղրկած սրբատառ կոնդակներով, հաճեր է հետեւեալ տնօրինութիւններն ընել Մայր Աթոռիս համար.

Վանական վարչութեան անդամ կարգուած են.

Ն—ե—ն՝ Գեր. Սարգիս եպիսկոպոս (անդամ Սինոդի) Ա—ա—ծ՝ Արժ. Ղեւոնդ վարդապետ և Թադէոս աբեղայ։

Տպարանական ժողովի անդամ կարգուած են. բարեշնորհ Եղնիկ և Կոմիտաս աբեղայք, որ պիտի գործեն նախագահութեամբ Նախկին Նախագահ Գեր. Արիստակէս եպիսկոպոս Դաւթեանի (անդամ Սինոդի)։

Ցանուն Նախագահի տուած կոնդակով, Ն. Ս. Օծութիւն առանձին հրահանգներ եւս սահմաներ է տպարական վարչութեան համար, որ մինչեւ հիմակուան կանոններէն կը տարբերի։

⁂

Ս. Հայրապետի յատուկ կոնդակով Հին Նախիջեւանի նախկին փոխանորդ Արժ. Գրիգորիս վարդապետը վանահայր կարգեր է Տաթեւի, իսկ Արժ. Յովհաննէս վարդապետ Շիրակունին Գանձակի փոխանորդ կարգեր է, Արժ. Գարեգին վարդապետի տեղ որ առժամեայ վարիչ նշանակուած է Շուշիի թեմին։

⁂

Ագարակի նախկին տեսուչ Արժ. Անտոն վարդապետ Գանձասարի վանահայր ու կալուածոց տեսուչ կարգուեր է, իսկ անոր տեղ ագարակի տեսուչ անուանուած է Արժ. Գեղամ վարդապետ։

⁂

Ս. Հայրապետի կոնդակին համեմատ, կաթողիկոսական տեղակալ Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոսը փետր. 26 ին Վաղարշապատի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն մէջ, առտուան ժամերգութենէն յետոյ, վարդապետութեան աստիճան ու գաւազան տուեր է Կարապետ, Բենիկ, Կոմիտաս, Եղնիկ և Թադէոս աբեղաներուն։

Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդն ու երկսեռ վարժարանաց Հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեն թէ Միքայէլ էֆէնտի Յակոբեան, ինչպէս ուրիշ առիթներով՝ նոյնպէս և այս Ս. Զատկի աւագ տօնին մէջ Ս. Սահակեան վարժարանի աշակերտներէն ամենէն կարօտեալ 56 և նոր թաղի նախակրթարանին 8 աղքատիկ ուսանողաց մէկ մէկ ձեռք գեղեցիկ զգեստ նուիրած է։ Նոյնպէս կը ծանուցանեն թէ թաղին Աղքատախնամ ընկերութիւնն ալ, Տիկնանց Խնամակալութեան հետ մէկտեղ, սիրայօժար ստանձնեց Ն. Վարդուհեան վարժարանի 60ի չափ աղքատիկ աշակերտուհեաց մէկ մէկ ձեռք սիրուն զգեստներու ամբողջ ծախքն, որով յիշեալ ուսանողուհիք եւս անմասն չը մնացին տօնական աւուրց ընդհանուր ուրախութենէն։ Սոյն երկսեռ ուսանողներէն կազմեալ պատգամաւորութիւն մը Խ. մ. օրը Յակոբեան Միքայէլ էֆէնտիին ներկայանալով շնորհակալութիւն յայտնեց։

Սամաթիոյ Աղքատախնամ ընկերութիւնը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ հետեւեալ նպաստներն ընդունած է ձեռամբ Տնօրէն Խորհրդոյ անդամ Դանիէլ էֆէնտի Գրիգորեանի։

Յակոբ էֆ. Գատրեան 20 ղշ. Միհրան էֆ. Զատէեան 20, Յովհաննէս էֆ. Բարիլուսեան 20, Պօղոս էֆ. Սիօսեան 20, Գէորգ էֆ. (քերեքճի) 20, Հիւսնի պէյ 20, Ֆեհմի էֆ. 20։ Գումար 140 ղշ.

ՀՐԱՒԷՐ
ԱՌ ԸՆՏՐՈՂՍ ԲԵՐԱՅԻ

Ըստ հրահանգի Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և Ազգ. Կեդր. Վարչութեան, Բերայի հրաժարեալ Թաղական Խորհրդոյն տեղ՝ ըստ օրինի նոր Թաղական Խորհուրդ ընտրելու համար կազմեալ ընտրողական ժողովս օրինական նախապատրաստութիւնները կարգադրած ըլլալով, որոշած է առաջիկայ Ապրիլ 9ին Նոր-Կիւրակէ օրը քուէարկութիւն կատարել։ Ուստի ի գիտութիւն Թաղեցի ազգայնոց կը ծանուցանեմք.

1. Հրաժարեալ անդամք վերընտրելի են։
2. Թաղական Խորհրդոյ անդամք պիտի լինին տասներկու անձ, որոնք օրինաց պահանջած հանգամանքներէ զուրկ չըլլան։
3. Թէ՛ ընտրողաց ցանկը և թէ՛ ընտրելեաց եռապատիկ ցուցակը մարտ 28է սկսեալ կախուած լինելով Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ բակը մինչեւ Ապրիլ 7 ուրբաթ առաւօտ ժամ 2, նոյն ցանկին ու ցուցակին վրայ դիտողութիւն ունեցող Թաղեցիք պէտք է ներկայացնեն իրենց դիտողութիւնը, որոյ համար յատուկ տումար մը կայ դրուած բանկալը. սոյն որոշեալ պայմանաժամէն յետոյ եկած դիտողութիւնք անընդունելի են։
4. Քուէարկութիւնը պիտի սկսի Նոր Կիւրակէ օրն առաւօտեան ժամը 1էն մինչեւ ժամը 5. իսկ քուէհամարը պիտի սկսի ժամ 6ին ի մէջ եկեղեցւոյ։ Քուէարկութեան որոշեալ ժամէն յետոյ հասած քուէթուղթք անընդունելի են։
5. Ի դիւրութիւն ընտրող ազգայնոց կը ծանուցանեմք նաեւ ընտրելեաց եռապատիկ թուով հետեւեալ ցուցակը, յայտնելով թէ ընտրողք ազատ են տալ իրենց քուէն սոյն ցուցակէն դուրս անհատից ալ։

1.	Արմենակ	էֆ.	Կիւմիւշկերտան
2.	Գաբրիէլ	»	Գաբրիէլեան
3.	Գաբրիէլ	»	Նէշտերճեան
4.	Գալուստ	»	Կիւլպէնկեան
5.	Գառնիկ	»	Յովակիմեան
6.	Գրիգոր	»	Գըրըգճեան
7.	Գրիգոր	»	Շամտանճեան
8.	Եդուարդ	»	Մասխ Իւթիւճեան
9.	Թադէոս	»	Գարակէօզեան
10.	Խաչիկ	»	Ղազարոսեան
11.	Կարապետ	»	Բապուճճեան
12.	Կարապետ	»	Գաբամաճեան
13.	Հրանտ	»	Ասատուր
14.	Ղազարոս	»	Երամեան
15.	Մաքսուտ	»	Հարէնց
16.	Մարտիկ	»	Յակոբեան
17.	Մարտիրոս	»	Տէօքմէճեան
18.	Միհրան	»	Գալֆայեան
19.	Միհրան	»	Կեսարեան
20.	Միքայէլ	»	Մամիկոնեան
21.	Յակոբ	»	Պօշնաքեան
22.	Յակոբ	»	Տէրունեան
23.	Յարութիւն	»	Արսլանեան
24.	Յարութիւն	»	Մէրեէմ-Գուլի
25.	Յովհաննէս	»	Ազնաւուրեան
26.	Յովհաննէս	»	Արամեան
27.	Յովհաննէս	»	Նուրեան
28.	Նազարէթ	»	Տաղաւարեան
29.	Պետրոս	»	Քօլօլեան
30.	Պօղոս	»	Աստարճեան
31.	Սեննեքերիմ	»	Մանուկեան
32.	Ստեփան	»	Ե. Մելիքեան
33.	Ստեփան	»	Քօլօլեան
34.	Վահան	»	Էսաեան
35.	Տիգրան	»	Առաքելեան
36.	Տիգրան	»	Թոգատեան

Ուստի կը հրաւիրեմք Թաղիս պատուարժան ազգայիններն որ հաճին մինչեւ որոշեալ և նշանակեալ ժամանակներն ի գործ դնել իւրեանց ընտրական իրաւունքը։

Նախագահ Ընտր. Ժողովոյ
ԳԷՈՐԳ Տ. Վ. ԵՐԷՑԵԱՆ

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Կայս. Իրատէի մը համաձայն հաստատեալ այն շքադրամին, որ երկրաշարժէն արկածելոց նպաստ տուողներուն յատուկ է, փոքր ծաւալով ոսկին նուիրուած է Գերմանիոյ Վեհ. Կայսեր, Աւստրիոյ Վեհ. Կայսեր, Սերպիոյ Վեհ. Թագաւորին և Գարատաղի Բարձր. իշխանին։

Այդ շքադրամի մեծ ծաւալով ոսկին տրուած է դրամական ու առեւտրական վեց հաստատութեանց։ Մեծ ծաւալով արծաթը՝ առեւտրական այլ տասնըմէկ հաստատութեանց։ Փոքր ծաւալով արծաթը ութսունըութ անձանց։ Մեծ ծաւալով պղինձը՝ այլեայլ չորս հաստատութեանց և փոքր ծաւալով պղինձը՝ յիսուն անձանց։

Մեծ ծաւալով արծաթ շքադրամ ստացողներուն մէջ կայ՝ Սարգիս Կիւլպէնկեան և որդիք տունը։

Փոքր ծաւալով պղինձ շքադրամ ստացողներուն մէջ կան Յակոբ էֆէնտի Միսաեան, Նշան էֆէնտի Հարէնց, Հալէպի վերաքննիչ ատենին անդամներէն Աւետիս էֆէնտի և տեղւոյն վաճառականներէն Սարգիս էֆէնտի Իկնատեան։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ. — Կ. Պոլսոյ գերմանական դեսպան Բառօլին իշխանն, որ Բեդըրսպուրկի դեսպան կարգուած է, երէկ իրիկուն, չորեքշաբթի, կայս. պալատ հրաւիրուեցաւ, ուր սեղան մը տրուեցաւ իրեն և յետոյ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհեալ արտօնութեամբ, Ն. Կ. Վեհափառութեան ներկայանալու պատիւն ունենալով, հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց։

⁂

Ապրիլ 3 և 4 թուականներով Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Պրուսայի, Տիարպէքիրի, Տրապիզոնի, Էրզրումի, Հալէպի, Ատանայի, Գասթէմունիի, Սըվազի, Խարբերդի, Վանայ և Էնկիւրիի նահանգներուն մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍ Բարձր. Ճէվատ փաշա, որ անձնական տկարութեան պատճառաւ երկու օրէ ի վեր իր ապարանքը կը մնար, ապաքինած ըլլալով, երէկ Բ. Դուռը գնաց և նախագահեց Նախարարաց Խորհրդոյ նիստին։

ԻՄԹԻԱԶ պատուանշանի ոսկի շքադրամը շնորհուած է գերմանական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Թեսթայի։

ՍԵՐՊԻՈՅ Թագաւորը Ս. Ս—է պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրած է Վեհ. Սուլթանի սենեկապետներէն Էմին պէյի և կայս. պալատան նուագածուաց խումբին հրամանատար Ֆէրիգ Սիւլէյման փաշայի։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ընկերութեան վարչական ժողովն իր այսօրուան նիստին մէջ ալ անօրէնի ընտրութիւն չպիտի կատարէ։ Ընտրութիւնը ժամանակի մը համար յետաձգուած է։

ՈՉԽԱՐԻ ՏՈՒՐՔ. — Նահանգներէն առնուած տեղեկութեանց համաձայն, այս տարի թէ ձմեռը թեթեւ անցած և թէ շատ տեղերու մէջ ալ անասնոց հիւանդութիւն երեւան եկած չըլլալով, ոչխարի տուրքն այս տարի հարիւրին քսան-երեսուն աւելի պիտի ըլլայ։

ԴԱՐԱՔԼԷՕՅԻ կամուրջին շինութեան համար ներկայացուած ծրագրերը ի մօտոյ պիտի յանձնուին Զինուորական Քննիչ Յանձնաժողովին։

ԻՍՄԱՅԻԼ ՓԱՇԱ. —Նախկին Խտիվ վախճանեալ Իսմայիլ փաշայի կտակին տրամադրութեանց մեծ մասը գործադրուած է և այդ կերպով իր ժառանգութեան քով գտնուողներէն շատերը դրամական գումարներ ստացած են։ Սակայն ուրիշ տրամադրութիւններ չեն գործադրուած և կ'երեւի թէ դատարանի դիմում պիտի ըլլայ։ Եգիպտական լրագիրք կ'ըսեն թէ մանաւանդ Քասրէլալիի ապարանքը, չպիտի յատկացուի այն նպատակին, զոր նշանակած էր կտակարարը, և թէ այդ շէնք Պ. Նօրթհի պիտի ծախուի։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ. — Աւստրիական դեսպանն ու Ֆօն Քալիչէ Պառոնուհին առջի գիշերը հացկերոյթ մը տուին, որուն ներկայ գտնուեցան ռուսական դեսպանն ու տիկին Նելիտոֆ, գերմանական դեսպանն ու Օր. Լիւսի տը Բառօլին կոմսուհին, Հէնքէլ տը Տօննէրսմարք կոմսը, Պ. Լինտաու, Պ. ու Տիկին Թէսթա և այլք.

—Իտալական դեսպանն ու տիկին Քաթթալանի երէկ գիշեր հացկերոյթ մը տուին ի պատիւ Բռօֆէսօր Ճիօվաննիի։ Ներկայ էին նաեւ դեսպանական պաշտօնեայք և այլք։

—Ֆրանսական դեսպանուհւոյն մայրը՝ Տիկին Կեբռաթ և դեսպանին որդին Պ. Հէնրի Քամպօն անցեալ օր Փարիզ ուղեւորեցան արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

—Անգլիական դեսպանատան քարտուղարներէն Պ. Լէչ, որ Պրուսա գացած էր, առջի օրը մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Անգլիական դեսպանն ու Լէտի Քըրրի առջի օրը սեղան մը տուին։

—Հոլանտական դեսպանն և տիկին Վան Տէռ Սթալ Վան Պիէրշէլ Պառոնուհին նախընթաց օր սեղան մը տուին, որուն ներկայ էին աւստրիական ընդհանուր հիւպատոսն ու կինը, անգլիական դեսպանատան առաջին քարտուղարն ու կինը և այլք։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ. — Ապրիլ 4ի երեքշաբթի օրուան ժամ 6էն մինչեւ ապրիլ 5ի չորեքշաբթի օրուան ժամ 6, քոլերաէ երկու դէպքեր պատահած են, որոց մին Պոլսոյ Թահտա Գալէ թաղին և միւսն ալ Բերայի Մաճար թաղին մէջ։ Այս վերջինը մահացու եղած է։ Առաջուան բռնուածներէն մին՝ ի Թագսիմ մեռած է։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ և Տարտանէլի միջեւ գտնուած հեռագրական ընդծովեայ թելն, որ շաբաթէ մը ի վեր ընդհատուած էր, նորոգուած է և հաղորդակցութիւնք սկսած են։

ՏՈՔԹ. ԷՄՄԷՐԻԽ վաղը կը մեկնի մայրաքաղաքէս, Գերմանիա վերադառնալու համար։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ Սենեակը մատուցած է Առեւտրական Նախարարութեան տեղեկագիր մը՝ ի մասին շահագործման Պոլսոյ քարհանքաց։

(*). —Ինչպէս յայտնի է, ծովափրփուրը գեղեցիկ սպիտակ կաւեղէն հանքանիւթ մ'է, բաղկացեալ մակնեզիայէ, բնակայծքարէ ու ջուրէ, և թէպէտ Եւրոպիոյ այլ և այլ կողմերն ալ կը գտնուի, բայց մանաւանդ Փոքր Ասիոյ յատուկ է։ Հանքէն նոր հանուած ժամանակ կակուղ է, և փրփուր կը հանէ, աճառի պէս։ Գլխաւորապէս ծխափող կամ մուխքաշ շինելու կը գործածուի։ Ուզուած ձեւը տրուելէն ետքն, իւղի կամ մեղրամոմի մէջ կ'եռացուի, յետոյ փուռի մէջ կ'եփուի, և այն ատեն շատ փայլուն, ամուր և դիմացկուն կ'ըլլայ։ (Մեր հայերէն «ծովափրփուր»ը բառական թարգմանութիւն ըլլալ կը թուի գերմաներէն Meerschaum բառին, «փրփուր ծովի». բայց հետաքրքրաշարժ նմանութեամբ մը, բառին թաթարական ձեւն ալ է «Միրշէն», Myrsen։)

ՑՈՑՆ ԲԱՐԵՐԱՐՔ.—Իզմիրէն կը գրեն թէ Պ. Եանի Միսթօս մեռեր է։ Հանգուցեալը իր կենդանութեանը Ցունաստանի նուիրած է հնութեանց հաւաքածոյ մը, որուն համար այլեւայլ կողմերէ իրեն ութ հարիւր հազար ֆր. գին առաջարկուած և ինք մերժած էր։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Տէտէաղաճի Քէշան գաւառակին մօտ Իբսալա անուն տեղը, կիրակի օրը, երկրաշարժի սաստիկ ցնցումներ զգացուեր են երկու անգամ՝ առտուն և իրիկուան։

ՃԻՏՏԷՆ առնուած լուրերու նայելով, մինչեւ հիմա նոյն նաւահանգիստը ժամանող իսլամ ուխտաւորաց թիւը հասած է 25000ի։

ԿՈՐՍՈՒԱԾ. — Իտալացի հեծելազօրաց տեղակալ մը՝ Տիվիգիա կոմս՝ մարտ 21ին արձակուրդով մայրաքաղաքս եկած և Օթէլ տը Պիզանս իջեւանած էր։ Մարտ 28ին դուրս ելած էր, ըսելով որ Ֆլօրիօ Ռուպաթթինօի շոգենաւային ընկերութեան գրասենեակը պիտի երթայ և տեղեկութիւն պիտի առնէ Կարմիր ծովուն մէջ երթեւեկող իտալական շոգենաւերու երթեւեկութեանց վրայ։ Տիվիգիա կոմսը յետոյ օթէլ պիտի վերադառնար և նոյն հաստատութեան տնօրէնին հետ Օսմանեան Պանքան պիտի երթար չէգ մը դրամը գանձելու համար։ Անկից ի վեր Տիվիգիա կոմսը չէ երեւցած։ Տեղեկութիւն առնուած է թէ կոմսը Պանքան չէ գացած։

Իտալական հիւպատոսարանը առջի օրը կնքոյ տակ առեր է կոմսին պայուսակներն ու գոյքերը։

ՄԵԾ ԿՂԶԻԻՆ ջուրի արտօնատէրը Նիգամ անուն տեղը բանալ տուած է երկու ջրհորներ և արտօնութիւն խնդրած է անոնց ջուրը վաճառելու։ Քաղաքապետութիւնն որոշած է նախառաջ տարրալուծել այդ ջուրն՝ հաստատելու համար որ խմելու և գործածելու յարմա՞ր է թէ ոչ։

ԳԱՎԱԼԱԷՆ կը գրեն թէ Սէլանիկէ մինչեւ Սէրէզ շինուելու վրայ եղող երկաթուղւոյ գիծը՝ Մէլէնիք Սֆէթէպուրացիէն, Ճումաաէն և Տուպնիցաէն անցնելով պիտի երկարի մինչեւ Տէմիր Հիսար Տէրպէնտի։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ կուսակալութիւնն որոշած է տեղւոյն տիպար-ագարակին ընդարձակել՝ մաս առ մաս գնելով շրջակայ հողերը։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ժողովոյ և արկածելոց նըպաստամատոյց յանձնաժողովոյ անդամ Հաճի Արիֆ էֆէնտի երէկ մեռաւ իր բնակարանին մէջ յԻւսկիւտար։

ԾԱՂԿԱԽՏ.—Պրուսայի նահանգին Մէվլէվէ անուն տեղը ծաղկախտ երեւան ելած և սաստկապէս ճարակած է։ Տղաքներէն զատ տարիքոտ մարդեր ալ վարակուած են։ Կուսակալութիւնը Ներքին գործոց նախարարութեան դիմելով բժշկական հրահանգ մը խնդրած է։

ԿԵՂՄԱՇԿԻ զարմանատան համար Եւրոպայէն բերուած փայտեղէն շինուածանիւթերը մաքսէն առնուելով, շէնքին տեղը սարքուած և աշխատութիւնք սկսած են։

ԼԱԹԱՔԻԱԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն Ֆըրանսական հիւպատոսը հանգստեան կոչուելով, անոր պիտի յաջորդէ Իսքէնտէրունի ֆրանսական դեր-հիւպատոս Պ. տը Լօնժըվիլ։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.— Կայս. Թանգարանին Տիարպէքիրի պաշտօնեայն հեռագրած է նոյն տնօրէնութեան թէ Զօր գաւառին մէջ քարէ արձան մը գտնուած է, որ արձանագործութեան գեղարուեստ արտադրութիւն մ'է։

ՁԻԱՐՇԱՒ.—Անցեալ երեքշաբթի օր Իզմիրի մէջ ձիարշաւ մը կատարուեր է, որուն ներկայ գտնուեր են կուսակալը, պաշտօնատարք և ժողովրդեան բազմութիւն մը։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարարութիւնը հրահանգ ղրկած է ամեն կողմ հսկողութիւն կատարել որպէս զի կարգ մը միջնորդներ՝ աժան տոմսակ տալու պատրուակաւ՝ չխաբեն Հիճազ ուղեւորելիք իսլամ ուխտաւորները։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.—Սէլանիկ-Սէրէզի երկաթուղւոյն շինութեան մէկ մասին յանձնառուներէն Վէրօզի անուն իտալացի մը, վնաս ըրած և միանգամայն անկարող գտնուելով հատուցանելու իր փոխառած ութ հարիւր ոսկւոյ գումարը, յուսահատութեան հետեւանօք անձնասպան եղեր է։

ՊԷՐՈՒԹԻ հելլենական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Ֆօնթանա միեւնոյն պաշտօնով Էտիրնէ փոխադրուած և իրեն յաջորդած է Պ. Լէօնտոս։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութիւնն որոշած է որ Պոլսոյ նաւահանգիստէն Ռումէլիի կողմը ուղեւորող նաւերը Քալիքրաթիա երթան՝ բժշկական քննութեան ենթարկուելու համար և Անատոլիի կողմը ուղեւորողներն ալ Թուզլայի մաքրանոցը։

ԱՅՏԸՆԻ նահանգին Թիրէ գիւղաքաղաքին մէկ գիւղին մէջ մարմարիոնէ քար մը գտնուած է 85 հարիւրորդամետր լայնութեամբ և 35 հարիւրորդամետր բարձրութեամբ։ Վրան յունարէն արձանագրութիւններ քանդակուած են։

ՌՈՒՄԷԼԻ ՀԻՍԱՐԻ բերդերը, որք երկրաշարժէն վնասուած էին, պիտի նորոգուին յատուկ յանձնաժողովոյ մը հսկողութեամբ։

ՆԱՒԱՀԱՆԳՍՏԻ վերատեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ վաղը իրիկունէ սկսեալ Գարաքէօյի կամուրջը գիշերները ժամ 4ին պիտի բացուի։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ Հասան Փաշա շոգենաւն, որուն մէջ կը գտնուէին Կովկասցի, Պուխարացի և այլ տեղացի 900ի չափ իսլամ ուխտաւորներ, երէկ իրիկուն Ճիտտէ ուղեւորեցաւ։

ՊԻԹԼԻՍԻ Կալբան գաւառակին մէջ թիֆօի նման հիւանդութիւն մը երեւան ելնելով, ութ անձեր մեռած են և մէկ քանի ալ հիւանդներ կան։ Նահանգին կեդրոնական թաղապետական բժիշկն անմիջապէս նոյն տեղը ղրկուած է հարկ եղած դեղերով։

ԵԱՆԵԱՅԻ Արկիրի գաւառակէն Ալէքսի Կէօրկի անուն յոյն վաճառական մը, որ Իպրաիլի մէջ հաստատուած է, իր ծննդավայրին մէջ աղջկանց վարժարանի մը կառուցման համար դրամական օգնութիւն մը ըրած և միանգամայն տարեկան յիսուն ոսկի յատկացուցած է։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ.—Սէլանիկի Նէվրէքօպ գաւառակին մէջ Ֆիլիբ Կէօրկի անուն մարդ մը տակաւին կապրի՝ որ հարիւր տասը տարեկան է։ Այդ ծերունին ամեն կերպով առողջ է և բաւական տեղ հետիոտն կերթեւեկէ եղեր։

ՈՃԻՐ. — Առջի օրը ժամ 6ին ի Ղալաթիա Զաքար անուն դերձակ մը, որ գինով էր, կռուի բռնուելով վիրաւորեց Արտաշ անուն երիտասարդը։ Զաքար ձերբակալուեցաւ։ Արտաշ հիւանդանոց տարուեցաւ և քիչ յետոյ մեռաւ իր առած վէրքէն։

ԱՐԿԱԾՔ. — Նաւահանգստին մէջ երէկ ցաւալի արկած մը պատահեցաւ։ Լոյտի Աֆօլլօ շոգենաւը, որ Միջերկրականէն եկած էր, խարսխանիշին կապուելու պահուն, մակոյկ մը, որուն մէջ կը գտնուէին երկու մակուկավարներ՝ Եանեա ու Քօսթի, շոգենաւին մօտեցաւ, մինչ անիւը տակաւին կը դառնար։ Մակուկավարներն ուզեցին շոգենաւ ելնել, սակայն թէ՛ անիւին յառուցած ալիքներէն և թէ հոսանքին սաստկութենէն մակոյկը անիւին զարնուելով շրջեցաւ։ Եանեա ու Քօսթի ծովը ինկան։ Չորս կողմէն թէեւ օգնութեան փութացին, սակայն Քօսթին միայն կարելի եղաւ ազատել, իսկ Եանեա խեղդուեցաւ։

—Առջի օրը ի Բերա՝ անգլիական դեսպանատան առջեւէն անցնող կառք մը տղայ մը կոխոտեց, որ շրթունքէն ու ականջէն վիրաւորուեցաւ։

Նոր հնարուած «Մաճարը» անուն ֆէսը սկսած է լաւ ընդունելութիւն գտնել ժողովրդեան կողմէ, իր տեսակին ազնիւ, թեթեւ եւ ճաշատունն ըլլալուն պատճառաւ։ Բազում անձնաւորութիւններ այս ֆէսը կը գործածեն եւ միշտ գոհունակութիւն ցոյց կուտան։ Կեդրոնատեղին է Ղալաթիա, Մեծ Նոր խանի եւեւ Սարը-օղլու խանը, հնարիչին Մ. Լ. Քէլէներին սենեակը։ Կը ծախուի նաեւ, Պոլիս, Պաղչէ քաբու ֆէսճի Յօղոս աղա Հարօնեանի եւ Եէնոր աղա Եազուպեանի քով։ 278 1—6

ԱՐԳՈՅ հասարակութիւնը գոհութեամբ պիտի իմանայ թէ Ալպէրդ Քէօնի նախկին կեդրոնատեղիին մէջ, Բերա, մեծ փողոց, Պ. Բաքատօրուլօ և Լէօնթիտէս բացած են իրենց Շըմիզըրի Իւնիվէրսէլը (Chemiserie Universelle)։ Այս վաճառատունն բացուած է յարենման Եւրոպայի նոյն տեսակ վաճառատանց։ Բոլոր ապրանքները պերճութիւն և տոկունութիւն ունին։ Շապիկներուն և ճերմակեղէնի կտրուածքն ու ձեւը աննման պիտի ըլլան։ Գիները անփոփոխ։ 269 5—12

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, մայրաքաղաքիս սերպիական դեսպանատունը կազմակերպած է նուագահանդէս մը զոր Պէլկրատի Զայնական Ընկերութիւնը պիտի տայ վաղը գիշեր 7/19 ապրիլ, Թէփէ-Պաշըի Թաղապետական Թատրոնին մէջ։ Այս նուագահանդէսը որ Սերպիոյ Թագաւորին հովանաւորութեան ներքեւ դրուած է, մեծ մասով պիտի բաղկանայ սերպիացի երգահաններու հեղինակած երաժշտական հատուածներէն զորս պիտի երգեն երկու սեռէ վաթսուն երգիչ։

Ահաւասիկ յայտագիրը.

ՄԱՍՆ Ա.

1. Թոփալովիչ, Անդէրը, խմբերգ։
2. Մօքրանիաց, Երգեր սերպ նաւաստիներու, խմբերգ։
3. Մօքրանիաց, Պէր չըրէօէ էօգ, թրքական երգ, թենոր և խմբերգ։
4. Մալաթ, Չեխ ազգային երգեր խմբերգ։
5. Քարարի, յունական երգ, թենոր։
6. Մօքրանիաց, Ռումէլիի երգեր, խմբերգ։

ՄԱՍՆ Բ.

7. Մօքրանիաց, Սերպիոյ ազգային երգեր, խմբերգ։
8. Սլավիանսքի, Ռուսական ազգային երգեր, խմբերգ։
9. Մօքրանիաց, Սերպիոյ ազգային երգեր. խմբերգ։
10. Պազէն, լէ Քորսաժէ սիւր մէռ, խմբերգ։
11. Նովոդնի, Տոնո թէ Ֆէ, թենոր և խմբերգ։
12. Մօքրանիաց, Սերպիոյ ազգային երգեր, խմբերգ։

Ա Զ Դ

Օսմ. հանրային պարտուց վարչութիւնը կը ծանուցանէ դրոշմաթուղթ վաճառողներուն թէ Դրոշմի կեդրոնական գրասենեակը Ղալաթիոյ մաքսատան վերնայարկէն փոխադրուած է նորէն ի Ղալաթիա, Մէհմէտ Ալի փաշա խան։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Նախորդ շաբթուն առեւտրական հրապարակն այնչափ ոգեւորուած չէր՝ տօնական օրերու պատճառաւ։ 1000 քիլէ կարծր ցորեն հասաւ և Ռումէլիի ու Էտիրնէի տեսակները ծախուեցան օխան 24—25 փարաէն։ 8000 քիլէ կակուղ ցորեն հասաւ և Վառնայի ու Պալչըքի տեսակները ծախուեցան 14½—15½ և Զաղարայի տեսակը 15—16 ղրուշ քիլէն։ Կիրքա և Ազիմա ցորեն ո՛չ հասաւ և ոչ ծախուեցաւ, որոց գիներն են 15 ղրուշ օխան։ 300,000 օխա եգիպտացորեն ծախուեցաւ՝ օխան 25 փարայի։

12,000 քիլէ գարի վաճառուեցաւ քիլէն 9—9¼ ղրուշի։ Հաճարի վրայ գործ չեղաւ. պատրաստ ապրանք չկայ։ Նոյնպէս վարսակ ալ չծախուեցաւ, որուն գինն է 19—20 փարա։ Գալով ալիւրին 3000 պարկ Օտեսա, 1600 պարկ Իպրաիլ և 500 պարկ Վառնա ծախուեցաւ ընթացիկ գիներով։ Ընթացիկ գործեր թեփի վրայ, որուն գինն է 12½ փարա։

Լուբիայի, սուսամի, բակլայի, կտաւատի, կանեփի, խաշխաշի, բամպակի և կորեկի վրայ գործ չեղաւ, որոց գիներն են 123—130 ղրուշ 100 օխան և 20—20½, 67—75, 46—47, 54—55, 65—68, 32—33 և 46—47 փարա օխան։ Միայն 50 պարկ սիսեռ ծախուեցաւ Ռումէլիի տեսակ՝ օխան 51 փարայի։

Գալով արտածելի նիւթերուն, թիֆթիկի վրայ աննշան գործեր եղան։ 15 սնտուկ աֆիոն ծախուեցաւ, Քէօթահեա ու Թավշանլը՝ դեղարանից գործածութեան համար՝ 110—113, 16 պարկ դեղին ճէհրի, Նիկտէ՝ 82½—100 փարա և 44 պարկ գազի խէժ, որուն 5ը՝ Նիկտէ սպիտակ 19¼—25 և 39ը՝ Նիկտէ՝ Նաթիւէլ 16—16½ ղրշ. օխան։

Գալով ոգելից ըմպելիներուն, վերջացող շաբթուն մէջ հասան 12 տակառ Ուլատօֆքա, 15 տակառ Թէրէսչէնքօ և 20 տակառ Համպուրկ, սակայն վաճառում չեղաւ։

Գաղթաբերքերէն 750 պարկ խաշուէ հասնելով ծախուեցան՝ իւրաքանչիւր հարիւր օխան 12—13.5 օսմանեան ոսկւոյ։ 4800 պարկ Թրիեսթէի շաքար հասնելով, 2500ը ծախուեցաւ 86—91 ղրուշի ըստ մարքաին։ Ռուսական շաքար չհասաւ. պատրաստ գտնուածներէն 200 պարկ ծախուեցաւ 75 ղրուշի։ Վերջացող շաբթուն հասան 1400 պարկ եգիպտական և մէկ քանի հազար պարկ Ռանկունի բրինձ ու վաճառուեցան 64—68 և 87 ղրուշի։ 400 սնտուկ զանազան տեսակ մոմ հասնելով ծախուեցան 4.61¼ ղրուշի օխան։

Ընթացիկ գործեր եղան քարիւղի վրայ։ Ռուսական քարիւղին գինն է 24 ղրուշ ոսկեդրամ՝ իւրաքանչիւր սնտուկը։

Օտեսա քաղաքին հանրածանօթ գործարանատէր Պ. Սերգէյ Ջերպաքով գրասենեակ մը բացած է մայրաքաղաքիս մէջ, Բերա, Թէփէ-Պաշը, ընդունելու համար առողջապահական փոխադրիկի ամարանոցներու, քաղաքի և գիւղի փայտաշէն տուներու յանձնարարութեանց համար, ըստ իր հանճարեղ դրութեան զոր այնքան գրուատուած են առողջաբաններն ու ճարտարապետները։

Յիշեալ ամարանոցները նշանաւոր են իրենց գիրազանց շինուածքովը, նախապէս չորացած անցած փայտի ընտիր տեսակովն ու գիներուն չափաւորութեամբը։

Պ. Ջերպաքով յանձն կառնէ նաեւ՝ երկրին դրութեան համեմատ՝ փայտէ շէնքեր կառուցանել իր Օտեսայի գործարաններուն մէջ պատրաստուած շինուածանիւթով և կ'ընդունի կաղնի, եղեւին եւ թմբի փայտէ դռներու, պատուհաններու, վանդակափեղկերու և այլ յանձնարարութիւններ։

Պ. Ջերպաքով արդէն զանազան բաներ շինած է մայրաքաղաքիս մէջ որք մեծապէս գնահատուած են։ Այս պահուս, Չէնկէլքէօյի բարձանց վրայ շինելու վրայ է քէօշկ մը իր դրութեան համեմատ, և գիտենք թէ քանի մը օրէն պիտի ձեռնարկէ կեղծմաշկաւորներու հիւանդանոցին շինութեան ի Պոլիս։

Պ. Ջերպաքովի շինութեանց եղական հանգամանքը սա է որ ընդունուած դրութեան համեմատ՝ միեւնոյն շէնքին յատակաձեւը կրնայ զանազան գիներով գործադրուիլ։ Պ. Ջերպաքովի դրութիւնը կրնայ շատ լաւ յարմարիլ երկրին դրութեան հետ, կալուածատէրին կամքին համեմատ։

266 9—24

ԱՆԿԵՂԾՈՒԹԵԱՆ ՊԱՐՏՔ ՄԸ

Այն անման դասարանին մէջ ուր դարէ դար կը հնչեն սրբազան երաժշտութեան նուագներ, այն գեղեցիկ թանգարանին մէջ՝ ուր ի տես դրուած են նկարչական գործեր, այն ընդարձակ լսարանին մէջ՝ ուր միտքը կը բարձրանայ պերճախօսութեան կոհակներով, ահա տարբեր էութիւն մը կ'զգամ յիս, կարծես նոր աշխարհ մը կը փոխադրուիմ, երազի աշխարհ մ' որուն չը մօտենար ցուրտ իրականութիւնն։

Աստուծոյ տաճարն է այն՝ ուր բարձր գեղարուեստներ ձեռք ձեռքի տուած հաւատքի ճշմարտութեանց հետ՝ տպաւորութեանց սուրբ խուզով մը կ'օծեն հոգիս։

Միակերպութեան ձեւին տակ թէեւ, բայց միշտ աւելի նոր, միշտ աւելի չքնաղ կը շարունակուի ամէն ինչ, անընդհատ կրկնութիւն մ'է կարգ մը ճշմարտութեանց. սիրոյ յիշատակի հանդիսացում մը։ Այո՛, ամէն ինչ կը խօսի հոն այն սրբավայրին մէջ մեր սրտին, մեր հոգւոյն, մեր մտքին։ Բայց ինչ որ ամենէն աւելի թէ՛ ռամկին և թէ զարգացեալին մտքին խորերը պիտի բանայ, քարոզն է։

Նպատակս չէ երբեք յաւիտենական յանկերգի մը պէս կրկնել մեր եկեղեցական հարց ոմանց բեմական անկարողութիւնն։ Այլ միայն կը փափաքիմ բանին հրապոյրը միանգամ եւս չեշտել այս հակիրճ տողերու մէջ։

Եկեղեցւոյ բեմը վերելք մը կ'ընծայէ պերճախօս եկեղեցւոյն՝ ժողովրդեան հրացումին բարձրերը թեւակոխելու։ Անոր ձայնը այնպիսի արձագանգ մը կը թողու քու մէջդ, որմէ կը լռեն ամէն վառ կրքեր, ամէն յոռի բնազդներ, այնպիսի լոյս մը կը սփռէ որ քարցրանշոյլ վարսամի պէս կը ծագի հոգւոյդ խաւարին մէջ։

Այս տպաւորութիւնները դեռ թարմ այնքան՝ կ'արձանագրեմ հոս Դուրեան Եղիշէ վարդապետի քարոզութիւններէն ներշնչուած՝ որոց ունկնդրելու բախտին մասնակից եղայ ես ալ Իւսկիւտարու Նորթաղի Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյն մէջ, այն թաղին մէջ ուր բանաստեղծ մը ծնաւ, երգեց ու գիւթիչ անուն մը ձգեց, համբուրի թեւերով սլացաւ մինչեւ անծանօթ աշխարհներ և օր մը մարեցաւ վերջալուսի ճաճանչներուն հետ։ Եւ հիմա, անոր եղբայրը՝ կրօնաւորի վերարկուին տակ, միեւնոյն կերպով կը յափշտակէ մեր սրտերն։

Ուրեմն յիրաւի Պետրոս Դուրեան եւ անոր եղբայրն Եղիշէ վարդապետ, թէպէտ տարիներու անջրպետով բաժնուած, եւ սակայն հանճարի երկուորեակներ են։

ՍԻՄՈՆ ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

ԱԶԴ ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Անատօլուի երկաթուղեաց ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ արուարձաններու բնակչաց և Հայտար-Բաշայի ու Բէնտիքի միջեւ գտնուած վայրեր օդափոխութեան գացող բազմաթիւ ընտանեաց դիւրութիւն ընծայելու նպատակաւ, որոշած է կարեւոր զեղչեր ընել այժմու գիներուն վրայ, թէ՛ պօնըմաններուն և թէ պարզ և երդուդարձ տոմսակներուն վրայ։

Բաց աստի, դիւրացնելու համար արուարձաններն ու մայրաքաղաքն յաճախող աշակերտներուն ուղեւորութիւնը, նոյնպէս որոշած է միամսեայ անուանական տոմսակներ տալ, յոյժ զեղչուած գիներով։

Կառախումբերու երթեւեկը ցուցանող տոմսեր ալ պիտի դրուին հասարակութեան տրամադրութեան ներքեւ, հատը մէկ ղրուշի։

Աւելի կատարեալ տեղեկութեանց համար կը խնդրուի աչքէ անցունել առժամեայ նոր բացառիկ սակացոյցերը որք յանձնուած են Գարաքէօյի կամուրջին և Հայտար-Բաշայի կայարաններուն և որք ի մօտոյ պիտի հրատարակուին։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Հայտար-փաշա 16 ապրիլ 95

ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ ՑԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ

Ամեն անոնց որք նոր տկարութեան, և ծննդական տկարութեան, անկարողութեան հետեւանօք սպառուած են հրաժարիլ կեանքի պարտքերէն, հաճոյքներէն, կը նշանակենք Բարիզեան նորագոյն գիւտ մը, Էլիքսիր Սեքարտիէն Ալֆա, Պրաուն-Սեքարի մեթոտին սկզբունքներուն համեմատ պատրաստուած։ Այս դեղ տկարացած անձերուն անմիջապէս կը դարձնէ երիտասարդական առողջութիւնն ու կորովը։

Սրուակին գինը՝ 25 ֆրանք։

Մեծաքանակ վաճառում բնախօսական արտադրութեանց աշխատանոց Շէ և Ռէժի, Փարիզ Օան փողոց թիւ 10։ Ընդհանուր կեդրոն Թուրքիոյ համար, Տիւքաս եղբարք, Պոլիս, Սուլթան-Համամ, Թոփալեան խան, թիւ 45։ 4—4

Ընդդէմ դժուարամարսութեան.—Շարլէնի Գինի։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Դրամագլուխ 10,000,000 անգլ. ոսկի

Կեդրոնատեղի Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈԼԻՍ
Հասիւբէ փողոց, Թիւթիւն խան
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ Ի ԲԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 190

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ

Մասնաճիւղեր

Ատալիա
Ատանա
Այտըն
Հալէպ
Ալեքսանդրիա
Ադր. Պոլիս
Էնկիւրի
Պաղտատ
Պէրութ
Պրուսա
Դամասկոս
Դանիա
Լառնաքա
Դամիէթ
Լիմասօլ
Մերսին
Նազիլլի
Նիքօսիա
Ուշաք
Փիլիպէ
Բօր-Սայիտ
Ռուսճուք
Սելանիկ
Սամսոն
Իզմիր
Սոֆիա
Տրապիզոն

Պարտամուրհակներու եւ արժէթուղթերու յանձնման փոխարէն առանց փոխ կը տրուի որոշ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուով։

Դրամագեղչ արժէթուղթերու։

Հանում փոխանակագրերու, չէքերու, պարտամուրհակներու եւ հեռագրական հրամանագրերու Թուրքիոյ եւ արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներուն վրայ։

Բացում ընթացիկ հաշիւներու, պահպանում արժէթուղթերու եւ արժէքաւոր նիւթերու։

Գանձում կտրօններու, արժէթուղթերու՝ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ։ Վաճառում եւ գնում դրամներու։

Օսմ. կայս. Պանքան կ'ընդունի դրամական աւանդներ որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ տոկոսի սակերով.

Տարին 2½ % մէկ տարուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1½ % վեց ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1 % երեք ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը ստանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց աստի փոխատուութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ'ընդունի իբր աւանդ։

Բերայի գրասենեակն ալ կը կատարէ Պանքայի բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն։ Ասկից զատ, օրուան գինովը կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անմիջական յանձնումով, վիճակահանութեան զանազան թուղթեր, ինչպէս, Փարիզ քաղաքին պարտաթուղթեր, օսմանեան պարտաթուղթեր, հելլենական պարտաթուղթեր, Պանամայի պարտաթուղթեր, եւ այլն եւայլն։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԵՐԱՅԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ կը ծախեն նաեւ օսմ. պարտաթուղթերու քուփոններ, եւ արժէթուղթեր կ'ընդունին, ընթացիկ հաշուով, մինչեւ 50 օսմ. ոսկի, տարին 3½ տոկոսով։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿ.

Իւխօ շոգենաւը, նաւապետ Ուազըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 8ին ուղղակի Պոլսոյ համար և 20ին հոս կ'սպասուի։

Գույրօ շոգենաւը, նաւապետ Պէրբարք, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 13ին ուղղակի Պոլսոյ համար, եւ 28ին հոս կ'սպասուի։

Սէսեբօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 19ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

6/18 Ապրիլ 1895

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գիները		Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոց	Թուականք	Ընթացիկ Գիներ: Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Ընթացիկ Գիներ: Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,372	100		1	Քոնսոլիտ Սէրի A	1881	— —	63 20
» 10,241,048	100		1	» » B		— —	45 10
» 30,332,811	100		1	» » C		— —	31 —
» 43,963,396	100		1	» » D		28 35	28 35
Ֆր. 798,000,000	400		—	Ռումէլիի Երկաթուղի	1870	155 75	155 —
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1890	— —	103 —
Ֆր. 185,681,180	500		4	Բրիօրիթէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,988	Ֆր. 500		5	Մաքսային Պարտաթուղթք	1886	— —	— —
	Անուանական	Վճարուած					
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1869	10 33	11 25
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինոբլ	1872	— —	5 04
» 600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1872	— —	6 32
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւրիումի Հանքին	1878	— —	50 —
» 45,000,000	500	300	5	Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	— —	605 —
» 80,000,000	500	500		Երկաթուղիք (Պարտաթղթ.		— —	342 —
Օ. Ո. 200,000	20	8	5	Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	— —	11 —
Ֆր. 709,506	500	500		(Պարտաթուղթ		— —	501 —
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1883	— —	22 08
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	— —	3 22
Օ. Ո. 440,000	11	5½		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	— —	8 90
Ֆր. 20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս	1882	— —	465 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Քրիմ) Dի ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	3	75
1 ամսուան համար	7	—
1 օրուան համար	1	75
Ռըբոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	40
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	111	½
Փարիզ » Ֆր.	22	65
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	10	90
Պերլին չէք Մարք.	18	25

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	4	—
1 ամսուան համար »	6	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	30
20 Ֆրանքնոց	88	04
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիմից	51	15
Ռուպլ թղթադրամ	8	37
Մէճիտիյէ	108	02
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	96	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 18 Ապրիլ		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	— —	—
» » C » »	— —	—
D (Բացուած »	— —	—
(Գոցուած »	26	05
Ռումէլիի Երկաթուղի »	155	—
Բրիօրիթէ »	488	75
Մաքսային Պարտաթուղթք »	501	25
Օսմանիյէ »	473	75
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	503	12
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	718	47
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	87
» » 4½% »	108	65
» Իտալական »	88	42
Քրէտի Լիոնէ »	820	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	— —	—
Քոնդուառ տ'էսքոնթ »	— —	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	— —	—
Եգիպտական Միացեալ »	530	62
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	245
ՎԻԷՆՆԱ 18 Ապրիլ		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիորին	84	50
Օսմ. Ռէժի »	216	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	122	30
» Փարիզի »	— —	—

ԼՈՆՏՈՆ 18 Ապրիլ		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	63	50
» » B »	45	25
» » C »	28	37
D (Բացուած »	— —	—
(Գոցուած »	25	81
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երշխւրեալ.	— —	—
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով	— —	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	18	37
Այտընի Երկաթուղի »	12	25
Միացեալ Եգիպտական »	105	—
Առանձնաշնորհեալ » »	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	105	31
Ռանթ Հելլենական 5% »	— —	—
» » 4% »	— —	—
Պուլկար. Փոխառ. 6% »	— —	—
» » Նոր 6% »	— —	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	425
ՊԵՐԼԻՆ 18 Ապրիլ		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	— —	—
Ռումէլիի Երկաթուղի »	143	75
Անատոլուի Երկթ. ¼ Պրթղթ. »	— —	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	41
» Փարիզի » 2 ամիս	— —	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	— —	—

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 18 Ապրիլ

Օսմանեան Քոնսոլիտէ D. Սէրի	— —	—
» Երկաթուղի	— —	—
» Ռէժի	— —	—
Մաքս դմո Պարտաթուղթք	— —	—
Բրիօրիթէ	— —	—
Պանք Օթոման	— —	—
Եգիպտական Միացեալ	— —	—
Ֆրանսական Ռանդ 3%	— —	—

ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Պարոն Միքիօթի,

Քիմիական կատարեալ տարրալուծման ենթարկեցի ձեր պատրաստած քոնեակին նմոյշները որոնք ձեր վաճառանիչը կրող շիշերու մէջ կը գտնուէին։ Այս նմոյշներուն ֆիզիքական ու զգայարանական յատկութիւններն ալ ուսումնասիրուած են։

Ձեր պատրաստած քոնեաքը բոլորովին սպայծառ, յստակ և անթերի է։ Համեղագեղութիւնը թեթեւապէս թթուաշ է, և կը հոտը կը յիշեցունէ օղիներուն (քոնեաք) լաւ յատկութիւնները։ Իր գոյնն է յամպարի բաց դեղին, և իր խտութիւնն է բան մէջ 0,950 և 0,940էն 15°. եռացմանց աստիճանն է 84.2։ Թորացման միջոցաւ անկից հանած ալքոլս ընաւ չունի վերուծական կամ ուրիշ ալքոլի հոտ, այլ ճիշդ այն հոտը որ կը յիշեցունէ գինեծաղկային եթերներուն հոտը։ Ցետոյ, քոնեաքի այս նմոյշներուն քիմիական բաղադրութիւնն հաստատելու համար, դիմեցի՝ Պ. Պ. Շըվալիէի, Վինտէրհոլտի, Շթայնըրի, Սալէի, Բիէօի, Մոնըրի ի գործ դրած եղանակներուն. Ջրային շոգիացած մասը՝ 1.88 առ հարիւր մնացորդ մը տուած է. քանի մը կաթիլ Բէռ Ճլոբէ-ր տը ֆէռ անմիջապէս երեւան բերաւ թանաք մը փէռի յատկանշանական սեւ գունաւորումը։

Իմ ամբողջ քննութիւններուս արդիւնքի նայելով քոնեակին նմոյշները կը պարունակեն քիմիական հետեւեալ բաղադրութիւնը

Խաղողի եթերանիւթային ալքոլ	43.10
Ջուր	55.02
Հաստատուն մնացորդ	1.88
Համագումար	100,00

Հակառակ իմ մանրախոյզ քննութիւններուս՝ քոնեակի յիշեալ նմոյշներուն մէջ չկցիր գտնել առողջութեան վնասակար ոեւէ օտար նիւթ։ Ուրախ եմ որ կրնամ յայտարարել ձեզ թէ այցելած ըլլալով ձեր Պալըք-Բազարի գործարանն ի Պոլիս, և պատրաստութեան ծառայող նախնական նիւթերը քննած ըլլալով, ինչպէս նաեւ մթերուած արտադրութիւնը, անձամբ հաստատեցի թէ խաղողի զուտ գինիի ոգին իրաւ հանուած է Սամոսի միջքէդ ճերմակ գինիէ. ասիկա ամեն պարագայի մէջ լուրջ երաշխիք մըն է ձեր պատրաստած քոնեակի տեսակին գերազանցութեանը։ Գինիի հոտին փափկութիւնը և անուշութիւնը յատկանշանական հանգամանքը կը կազմեն ձեր քոնեակին։

Այս բաւածներուն վրայ հիմնուելով կը նկատեցունեմ թէ խաղողի քոնեակը, զոր կը պատրաստէ Միքիօթի գործարանը, արժանի է որ հասարակութեան յանձնարարեմ իբրեւ առողջապահական ըմպելի

Ի հաստատութիւն որոյ կը յանձնեմ ներկայ վկայականս։ Ժ. ՇԱՆՆԻ

Քիմիագէտ Կայս. Պալատան

Կ. Պոլիս 4 օգոստ. 94

Ոսկեհանքի արժէթուղթք
Հարաւային Ափրիկէի

Գնենք և ծախենք
Առանց ոեւէ ծախքի

Croesus deep
West Rand Mines
Sheba
British S. A. (Chartered)
Transvaal Consolitated etc. etc.

Ա. Ֆարրա
Փոխանակութեան Միջնորդ
14—90 264 Կ. Պոլիս

A L'ÉLEGANCE
ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ն. ԱՍՏԱՄԱՆՏԻՏԵՍ
ՄԱՍՆԱԳԻՏ ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒԹԵԱՆ, ՂԱԼԱԹԻԱ, ԳԱՐԱՔԷՕՅ, ԹԻՒ 15

Այս ծանօթ վաճառատունը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան եւ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն թէ վերջերս իր մթերքը ճոխացուցած է զանազան տեսակ գեղեցիկ կտաւներով եւ բէրքալներով՝ շապիկներու եւ ճերմակեղէնի համար, ինչպէս նաեւ ուրիշ զանազան նորաձեւութիւններ, ամենն ալ յոյժ չափաւոր գներով։ Անկից գնումներ կատարողներն ամեն կերպով գոհ պիտի մնան։ 243 19—24

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Մամուլ:թէմիլաթ Սէլանիկ Փրրգասընըն միւնագասատա օլան էրզաքընտան նանը աշիզ 34, կիւշթ 148, էրզ 71, սատէ 318, թուզ 24, սօղան 22, սըարըմաչէթ 230, սապուն 110 հաթապ 3½, քէօմիւր 11, չայիր 18, բէյաճ 11, սաման 7, կազ 35, իւզիւմ 54, զէյթին եաղը 106, սիրքէ 24, զէյթին տանէսի 57, չէքէր 89. ֆասուլեա վէ նուխուտ 44, բէյնիր 145 փարա ֆիյաթլար իլէ մաշալլինճէ թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղունտան պու ֆիյաթլարտան թէնզիլաթ իճրասը իլէ իթայա Տէրսաատէթտէ թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուռումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 24 2—3

Իզմիրտէ պուլունան ասաքիրը շահանէնին միւնագասայա զօնուլան էրզաքընտան բէքսիմաթ 54, նանըազիզ 32,50, կիւշթ 189,50, էրզ 75, սատէ 347, սօղան 14, նուհուտ 33,50, զուրու ֆասուլեա 35, բուղէն զէյթ 115, բաթաթէս 32, զէյթին 73, չէքէր 80, սապուն 80, կազ 33, հաթապ 3,50, քէօմիւր 13,50, չայիր, 61,5 սաման 8 փարայա մաշալլինճէ թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղունտան մէզքիւր ֆիյաթլարտան թէնզիլաթ իճրասը իլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուռումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 25 2—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

180

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,054,687
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 2,789,437

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,293,630
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,015

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ՝ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար վերենք ներկայացնել. Նաև՝ իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,00

Ընկերութիւնս՝ կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ա սենեակները, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութե

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայս. հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսբուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեան ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերութեան դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	4,000,000 ռուբլի
Երաշխաւորութեան գումար	55,000,000 Ֆրք.
1893ի հասոյթք	20,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	70,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱԻԳԵԼ
Պոլիս Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Փոխ. Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Չեօմլեքճի փողոց, 14
Դրամենեակ Ս. Ժ. ՌՈՒԲԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. 1010

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
771,000,000 ՖՐԱՆՔ
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'Իթալիէն, 1, 3, Ռիւ Լը Բըլթիէ փողոցի անկիւնը շէնքին մէջ 1845էն հաստատուած է ի վեր

Ապահովագրեալներու վճարուած	955,000000
1893ի ընթացքին	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 Միլիառ	160,000000
1894 յունուար 1	
[illegible]	39,000000
Յաւելեալ դրամագլուխ	88,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 4 Միլիառ	37,000000

[illegible]

Շահաբաժիններու բազմամբ և ապահովագրեալներու վերադարձմամբ ի դէպ մահուան Պայմանագրութեան նոր եղանակ Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 Ա. ՍԷՖԷԼՏԷՐ
Վայվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ՔՈՆԵԱՔ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ Յ'ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ Ի ՋՏԱՐԱՆԻ Պ. ՊՈՒԼԱՆԱՔԻ 1884)

Այս քոնեաք, որ կը կրէ 478 թիւ վկայականը, տարրալուծուած է Բաւիլի Թագաւորութեան կողմէ եւ կնքուած Բաւիլի հելլենական դեսպանատան 1988 թիւ կնիքով։ Տնօրէն Պ. Ժիռօփ կողմէ՝ նախագահութեամբ Պ. Բաւմէյրի։ Արդիւնք տարրալուծման. — «Զուտ խաղողի գինիէ պատրաստուած է եւ համեղ ու անուշաբոյր։» Ով որ այս ծանուցումը գործածէ, անուանարկութեան ոճիրը գործած պիտի նկատուի։

Այս քոնեաք արձանագրուած է ի պաշտօնատունն Լոնտոնի ընդհանուր գնմանց «Եգիպտացի Պ. Պուլանաքիի զուտ խաղողէ պատրաստուած քոնեաքը» անունով։ 1894ին Եգիպտոսի արուեստագիտական հանդէսին միայն այս քոնեաք արժանացած է մրցանակի և առաջին կարգի ոսկի շքադրամի։ Նոյն ատենատանդէսի ոգելից ըմպելեաց ճիւղին գնահատիչ յանձնախումբը անդամք՝ Պ. Պուլանաքիի քոնեաքի գործարանին այցելելով հետեւեալ վկայականը տուած են.

«Մեք, ստորագրեալքս, անդամք Եգիպտոսի ցուցահանդէսին ոգելից ըմպելեաց ճիւղին գնահատիչ յանձնախումբին, քննեցինք քաղաքս բնակող Պ. Պուլանաքիի ի ցոյց դրած քոնեաքի նմուշներն եւ կը յայտարարենք թէ արդարեւ գնահատման արժանի են։ Այցելեցինք Պ. Պուլանաքիի գործարանն. արհեստին կարեւորութիւնը մեր սքանչացումը զգալեցուց։ Լոնտոնի վաճառմանց պաշտօնական ցուցակներէն, որք մեզ ցոյց տրուեցան, հաստատուեցաւ թէ այդ քոնեաքներու փոքր մասը քաղաքին մէջ կ'սպառի, իսկ մեծ մասն օտար երկիրներ կը ղրկուին՝ մանաւանդ յ'Անգլիա։ Այդ ցուցակներով յանձնարարուած է վստահ ըլլալ թէ այդ քոնեաքներ զուտ խաղողի գինիէ պատրաստուած են։ Սքանչելի են գործարանին ամեն մասերուն կազմակերպութիւնը, մաքրութիւնն ինչպէս նաեւ գործիները։ 80 ձիու ոյժ ունեցող մեքենայ մը կը շարժէ բոլոր մեքենաները որով օրական 12000 լիտր գինի ոգի կ'արտադրուի։ Գնահատուած է տեսակն այն սպիտակ գինիներու, որք քոնեաքի պատրաստութեան յատկացուած են։ Մթերուած քոնեաքներու մէջ 1884ինն ամենէն նախամեծարն է։ Միւս տարիներու քոնեաքները դրուած են, իւրաքանչիւրն 800, 5000 եւ 1,000 լիտրնոց 2400 տակառներու մէջ։ Նկուղներու մէջ ալ 200,000է աւելի սնտուկներով քոնեաքներ կան։

«Վերջապէս սա ալ յայտարարենք թէ Պ. Պուլանաքիի գործարանը պատիւ կը բերէ թէ՛ իրեն եւ թէ՛ Եգիպտոսի։»

Աղեքսանդրիա, 24 յունիս, 1894

Անդամք քննիչ յանձնախումբի
Սիմոն, Տոքթ. Էրտվան պէյ, Լասքարիս, Ճ. Ղրիպարի, Ֆինտէլ, Մալիարաքիս։

Կը հաստատեմ թէ այս վկայական Պ. Պուլանաքիի տրուած է իր խնդրանաց համաձայն։

Ի դիմաց Եգիպտոսի ցուցահանդէսի մասնախմբին Տոքթ. Հայքալիս։

Տոքթ. Հայքալիս փաշայի ստորագրութիւնը կը վաւերացնեմ։ Կառավարիչ Աղեքսանդրիոյ
(Կնիք) Իպրահիմ Նէճիպ

Աղեքսանդրիա, 3 յուլիս 1894

Այս քոնեաքներ կը գտնուին ի Կ. Պոլիս, Պ. Պուլանաքիի փոխանորդներուն Պ. Պ. Միլքրօի ու Քօէնի վաճառատուները՝ Ղալաթիա Թուլումպա փողոց թիւ 6 եւ 7։ Թիւ 178 22—36

Արտօնատէր Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ա. ՄԱՅԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Ի ԲԵՐԱ, ԹԻՒՆԷԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, Ի ՊՈԼԻՍ, ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Վերջնական հաշուեյարդարութիւն՝ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՁՆՁՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱՒ, 50%—60% զեղչով։ Մեծ վաճառահանութիւն էրիկ մարդոց, տղոց և մանչերու հանդերձեղինաց, մեծապէս զեղչուած գիներով, ամեն մրցում արհամարհելով

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ Հաստատեալ 1852
ԹԻՒ 396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԲԵՐԱ

Մասնագէտ առանց քակուելու լինտի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, ոսկի ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ կը դարմանէ բերնի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշէն առանց ու ցաւցնելու (Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափի՞ն, եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռօյալ Վինտսօրի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափին եւայլն. Այս դեղ, որուն տէրը շքադրամի արժանացած է մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի ղրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումը, առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վերծանելի վարդի սրեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռօյալ Վինտսօրի ծախուած տեղերը։

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828
Հաստատեալ է Փարիզ [illegible], Պանք փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթ ապառնիքն մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն»ի	»	114,500,000

Ի Կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Քարաքէօյի հրապարակը, Էքնի-խան, առաջին յարկ։ 42

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 3/15 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 4/16 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դշ. 5/17 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Դշ. 5/17 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Եշ. 6/18 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 7/19 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Ապրիլ 4/16, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գըլուորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զառոզ շոգենաւին 263

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ուր ամէն երկու շաբաթ կը մեկնին Լիվրբուլէ և Արեւելեան ծով

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնո
Ումպրիա	7718	Պոթնիա	4531
Էթրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սերվիա	7391	Մարաթոն	2403
Աւրանիա	7268	Ալլաս	2393
Բաւոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալեփօ	2143	Մորոքքօ	1855
Քէտար	1876	Քամփանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12930
Գազալոնիա	4845		

[illegible] շոգեր, նաւեր… Լիվրբուլէն պիտի գայ ընդհանուր վաճառքով դէպի ամսոյս 19։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ք. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալէքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 932

Մ. ԵՒ Ե. ԵՒ Ժ. ՄԵԹԱՔՍԱ
ԳՈՆԵԱԿ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΖΑΠΠΑΣ ΑΓΩΝΟΘΕΤΗΣ ΕΛΛΗΣ
ΙΣΧΥΣ ΜΟΥ Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ
ԶՈՒՏ ԽԱՂՈՂԻ ԳԻՆԻԷ ՇԻՆՈՒԱԾ
ՃԱԵԹԱԵԹԻԶՔ
ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՍԵՐՊԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԱՑ

ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԳԱՏԱԺԱՌԱՆԳ ԻՇԽԱՆԻՆ

Յունաստանի ու Սերպիոյ Թագաւորք եւ Յունաստանի գահաժառանգ Դոնսթանթին իշխանը կը գործածեն այս գոնեակը։ Հետեւեալ արուեստահանդէսներէն մրցանակ ստացած է.

Բրակսէլ 1894 ոսկի շքադրամ գոնեակի համար — Բրակա 1834 ոսկի շքադրամ գոնեակի համար զանազան ըմպելեաց համար
Վիէննա 1894 » » » » — Բրակա 1894 » » » » սպիտակ գինիէ պատրաստուած գոնեակի համ.
Անվէրս 1894 » » » » — Շիքակօ 1893 » մեծ մրցանակ միսքէթ խաղողէ պատրաստուած գոնեակի համար։
Լիօն 1894 » » » »

Տարին 2,000,000 ֆրանք սպառում ամեն կողմ։ 1893 օգոստոսէն 1894 փետրվարի վերջը 24,902 սնտուկ եւ 491 տակառ գոնեակ արտածուած է ի Թուրքիա, Պուլկարիա, Ռումանիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Գերմանիա, Եգիպտոս, Մալթա, Հապէշստան, Անգլիա, Պելճիքա, Ամերիկա, Պարսկաստան եւ Հնդկաստան

		տակառ	սնտուկ			տակառ	սնտուկ
Աւստրիական շոգենաւերով		70	7528	Պանէլլէնիք շոգենաւերով		5	1009
Գերմանական	»	70	1697	Ռուսական	»	43	856
Մէսաժըրիի	»	4	1184	Ճօնսըն	»	9	437
Ֆրէյսինէի	»		132	Խըտիվիէ	»	122	5572
Իտալական	»	168	6487	Գումար		491	24902

Այս արտածումներ ապացուցուած են շոգենաւերու գործակալութեանց վկայագրերովն՝ վաւերացեալ Պիրէոսի քաղաքապետութենէն։

Ամեն տեսակ գործարաններու ու մթերանոցներու մէջ 50,000 օխա գոնեակ պատրաստ կայ։

Ի Պիրէոս Արիսթիտի, Ալիբթի, Նիք Թա, այցելողները կրնան վարժարանին մօտ, Գաթօ Տ'Իսթ իա եւ երկաթուղւոյ մօտ 7 մթերանոցները տեսնել։ Փափաքողք կրնան այցելել եւ պարզ նմուշութիւնները տեսնել։

Մեթաքսա եղբարք 100,000 ֆրանք պարգեւով մը կ'ապահովեն թէ իրենց գոնեակները անարատ խաղողէ ու գինիէ պատրաստուած են, ինչ որ հաստատած են բժիշկներ ու քիմիագէտներ, որոց անունները նշանակուած են իւրաքանչիւր շիշի փակցուած վկայագրերու մէջ։

Հիւանդանոցներու մեծ մասին մէջ այդ գոնեակը կը գործածուի։

Մեթաքսա եղբարք ի Պիրէոս Այ Յոհան կամ Քարաքիսքարքի հրապարակը գտնուած Ամիլի անուան գործարանին մէջ խաղողի ոգիէ ամեն տեսակ ոգելից ըմպելիներ եւ մանաւանդ մեծ քանակութեամբ ալ կոնեակ կը պատրաստեն։ Այս վերջինը տակառով կը ծախուի։

Միակ ներկայացուցիչք բովանդակ Թուրքիոյ համար, Թէրզօփուլօ եղբարք, Ղալաթիա, Մումհանէ թիւ 53 եւ 69։

SELS EFFERVESCENTS LE PERDRIEL

SELS DE LITHINE
Effervescents
LE PERDRIEL
Contre la Goutte, la Gravelle et les Rhumatismes
Assimilation Sûre.

ANTIPYRINE
Effervescente
LE PERDRIEL
Contre Douleurs, Migraines, Mal de Mer, etc.
Ne produisant ni Crampes ni Nausées.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԽԱՎՐՈՒԵԱՆ Յ. ԽԱՍԳՈՒԼԵԱՆ

MARQUE DEPOSÉE

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամեն գլխաւոր տեղւոյ մէջ.

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբք, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տալու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ սնտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ՛ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուցած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարել մեր սկզբունքին, որ է [illegible] թէյեր ծախել, չափի և գնոյ ճշտութիւն։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց խաբուսիկ կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԽԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽԱՍԳՈՒԼԵԱՆ Ճէլալ պէյ խան Թիւ 10, Պահճէ-Գափու։ 19

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայէ և Պաթումի միջեւ նաւահանգստաց բանող

Սէն-Թովմա շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Ապրիլ 23ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Միջերկրեայ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և տրամ ուղեւորութեան Նաւուղիղ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմելու գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ
1054 Մումհանէ փողոց Թ. 108

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլէ, Պօրտոյէ, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ռամսէս	3000	Թիպա	2500
Անպիս	3000	Նէֆթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոփուս	3000	Բէրսա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլը	3000	Կասքընի	1500
Մարիոթիս	2500	Կլիոյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ.